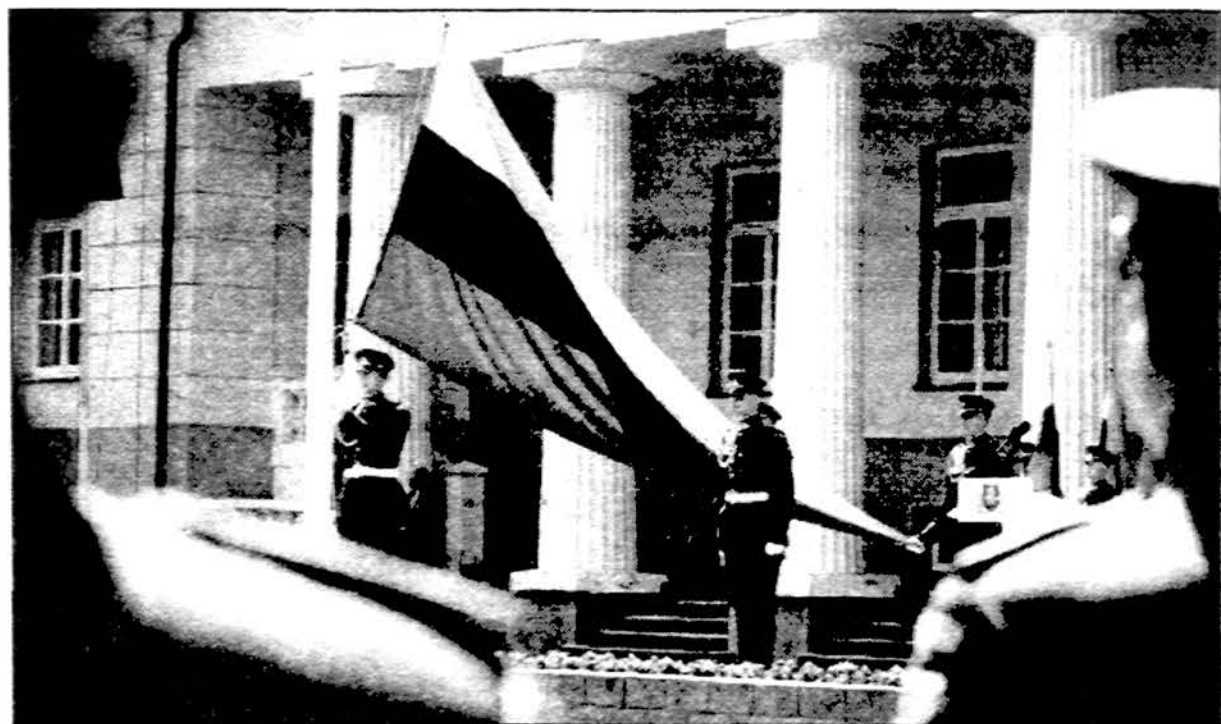

A. J. Bačkis: valstybingumas nėra tik simbolis

Valstybės dienos proga prie Prezidentūros pakeliama Lietuvos vėliava. Eltos nuotr.

Vilnius, liepos 6 d. (ELTA) — Valstybės šventė — Mindaugo karūnavimo diena yra puiki proga apmąstyti savo išpareigojimus Mindaugo įsteigtai valstybei, o valstybei — suvokti krikščioniškumą kaip keratinį akmenį. Mindaugo krikštas Lie-

tuvi atvėrė duris į krikščioniškų tautų šeimą ir formavo jos valstybingumą, — sakė Valstybės dieną aukotose iškilmingose Šv. Mišiose Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis.

Už tėvynę aukotas Šv. Mišias

Vilniaus arkikatedroje kartu su A. J. Bačkiu koncelebravo Šv. Sosto apaštalinis nuncijus Peter Stephan Zurbiggen ir svečias iš Prancūzijos — Lurdo šventovės vyskupas. Mišių kartu su gausiai susirinkusiais tikinčiais klausėsi prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas, kiti politikai.

„Mindaugo karūnavimas svarbus ne tik tautai, bet ir Bažnyčiai, nes Mindaugas, prieš tapdamas karūnuotu valdovu, priėmė katalikų tikėjimą ir pavedė save ir savo pavaldinius Apaštalo Sosto globai. Šis įvykis tapo ir mūsų valstybės krikšto, ir mūsų valstybingumo diena“, — teigė savo homilijoje A. J. Bačkis.

Kardinolas apgailestavo, kad pats valstybingumas dažnai yra suprantamas tik kaip simbolis, retai susimąstoma, ką jis reiškia ir ką duoda tautai, bendruomenei, kiekvienam žmogui, kokia savos valstybės prasmė kiekvienam iš mūsų ir drauge kokia atsakomybė kyla iš valsty-

bin-gumo už visus vienoje valstybėje gyvenančius, už jų dvasinę būklę ir bendrąjį gerį.

„Skaudi mūsų tautos istorija, maža to, nerami šiandiena, atrodo, turėtų mokyti, kad be krikščioniškų principų ir Dievo įdiegtos sąžinės neįmanoma kurti bendro ir asmeninio gėrio“, — sakė kardinolas, pabrėžęs, kad nebus įmanoma sukurti stiprios valstybės, jei nebus stengiamasi sukurti stiprios šeimos.

Šiame numeryje:

- Sporto apžvalga.
- Kad visos šventos dienos būtų...
- Valstybės dienos spalvos.
- Piliėčiai, dievai ir pusdieviai.
- Kitu žvilgsniu: „Ar gali ataugti plunksnos Stalino nupeštai vištai?“
- Renginių kalendorius.
- Dar apie sportą.
- Valdovų rūmai gavo palikimą.
- Cicero lietuvių „Uola“.

Valiutų santykis

1 USD — 2.693 LT
1 EUR — 3.452 LT

Briuselyje – Vilniaus universiteto maketas

Vilnius, liepos 6 d. (ELTA) — Minint Valstybės dieną, žymiausiame Europos architektūros ir istorijos paminklo „Mini Europos“ parke Briuselyje atidengtas sumažintas, bet itin tikslus Vilniaus universiteto ansamblio maketas.

Kai 2004 metais įstojo dešimt naujų šalių, privati „Mini Europos“ kompanija suteikė ir joms teisę eksponuoti 25 kartus sumažintą savo šalies simbolių modelių parke.

Estai turi pastatę savo senamiesčio simbolių — storosios Margaritos bokštą, latviai — Laisvės monumentą. Dauguma maketų pagaminti

iš silikono mišinių, yra labai atsparūs atmosferos poveikiui. Nors, pavyzdžiui, Italijos Pizos bokštas padarytas iš tikro marmuro.

Modelių pagaminimas reikalauja begalinio kruopštumo — vienos gražiausių pasaulyje Ispanijos Santiago de Compostela katedros modeliui pagaminti prireikė 24 tūkstančių valandų — vienas žmogus būtų dirbęs tryliką metų.

Vilniaus universitetas taip pat yra vienas didžiausių ir sudėtingiausių maketų parke. Susipažindami su juo, apie Lietuvą nuomonę susidarys šimtai tūkstančių lankytojų.

Prezidentas paskyrė G. Kirkilą premjeru

Vilnius, liepos 6 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus ketvirtadienį pasirašė dekretą dėl socialdemokrato Gedimino Kirkilo skyrimo ministru pirmininku.

Tai pranešė prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaitė.

Per dvi savaites nuo dekreto įsigaliojimo G. Kirkilas turės suformuoti ministrų kabinetą ir pateikti Seimui naujosios, 14-osios Vyriausybės programą.

Ketvirtadienį kalbėdamasis su žurnalistais, V. Adamkus teigė, kad kas oficialiai negavęs iš G. Kirkilo būsimąjį kabinetą sudėties.

Prezidentas pakartojo ankstesnę poziciją, jog tikisi iš naujojo ministrų kabineto aukštų standartų.

„Tikiu, kad kabinetas bus sudarytas laikantis tų principų, kurie buvo G. Kirkilo pažadėti“, — sakė V. Adamkus.

Antradienį Seime už V. Adamkaus pateiktą 54-erių G. Kirkilo kandidatūrą balsavo 86, prieš — 13, susilaikė 5 parlamentarai.

Prasidėjus deryboms dėl postų, paramą mažumos Vyriausybei deklaruojuantys opoziciniai konservatoriai ir socialliberalai laido užuominas, jog niekam nėra žadėję nesikėsinti į Seimo pirmininko postą.

Pasak konservatoriaus Jurgio Razmos, konservatorių pasirašytas susitarimas nenumato jokių įsipareigojimų dėl komitetų vadovų ir pavaduotojų postų Seime, taip pat ir dėl Seimo pirmininko posto.

Isteigta Poetų Didžioji Kunigaikštystė

Vladas Braziūnas

Eltos nuotr.

Vilnius, liepos 6 d. (BNS) — Prisimenant šimtmetinius Lietuvos ir Baltarusijos valstybinius ir kultūrinius ryšius, Minske įkurta abiejų šalių Poetų Didžioji Kunigaikštystė („Magnus Ducatus Poesis“).

Kaip pranešė Lietuvos ambasada Minske, trečiadienį ambasadoje vyko poezijos ir muzikos vakaras

„Magnus Ducatus Poesis: ribų įveika“. Jo metu iškilmingai paskelbta apie Magnus Ducatus Poesis įkūrimą, skambėjo Didžiosios Poetų Kunigaikštystės himnas bei iškelta naujosios kunigaikštystės vėliava.

Projekto idėja gimė Lietuvos ir Baltarusijos poetų bei Lietuvos ambasados diplomatų susitikimo metu Minske bei buvo pašvęsta Valstybės — Mindaugo karūnavimo — dienos minėjimui. Idėjos dvasinis įkvėpėjas bei vakaro meninės formos režisierius — poetas Vladas Braziūnas.

Projekte dalyvavo poetai, atstovaujantys istorinėms Lietuvos didžiosios kunigaikštystės žemėms: Lietuvai (Vladas Braziūnas, Antanas A. Jonynas, Kornelijus Platelis), Ukrainai (Dmitrij Lazutkin, Oleg Kocarev), Lenkijai (Barbara Gruska-Zych, Romuald Mieczkowski), Baltarusijai (Andrej Chadanovič).

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-06-06

*****ORIGIN MIXED ADC 604
JUL 7, 2006

SERIALS DIVISION
EUROPEAN READING ROOM
THE LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON DC 20540-4830

July 7, 2006

PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO

APŽVALGA

Ž. Ilgauskas vaikams skaitė „Mike Pūkuotuką“

Ž. Ilgauskas (v) su žmona Jennifer ir tėvu Mečislovu.

Eltos nuotr.

Kauno rajono Pagynės vaikų namuose atidarytas Šiaurės Amerikos Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) centras „Mokykis ir žaisk“. Prie šio centro įrengimo daug prisidėjo „Cleveland Cavaliers“ komandoje rungtyniaujantis Lietuvos krepšininkas Zydrūnas Ilgauskas.

Naujajame mokymosi ir žaidimų centre įdiegti kompiuteriai, atnaujintas literatūros fondas, įrengtas naujas vonios kambarys, renovuota fojė.

Pagynės vaikų namų kaimynystėje gyvena Ž. Ilgausko tėvai. 31-erių metų vidurio puolėjas per centro atidarymą neatsisakė vaikams paskaityti „Mike Pūkuotuką“.

Atidarymo iškilmėse dalyvavo dar penki NBA žaidėjai — Šarūnas Jasikevičius („Indiana Pacers“), Darius Songaila („Chicago Bulls“), Linas Kleiza („Denver Nuggets“), gruzinas Zaza Pačulija („Atlanta Hawks“) bei iš Haičio kilęs Samuel Dalembert („Philadelphia 76ers“). Šie krepšininkai buvo pakviesti į NBA bei Tarptautinės krepšinio federacijos (FIBA) stovyklą „Krepšinis

be sienų. Europa 2006“, kuri baigėsi pirmadienį.

Stovykloje patirties sėmėsi 50 jaunųjų (iki 18 metų amžiaus) krepšininkų iš 26 Europos šalių. Pirmadienį Kauno sporto halėje buvo surengtos stovyklos dalyvių „Visų žvaigždžių“ rungtynės. Jose „Vakarų“ rinktinė 49:46 įveikė „Rytų“ komandą. Naudingiausiu rungtynių žaidėju išrinktas prancūzas Lamine Sambe. Jis nugalėtojams pelnė 10 taškų. Po 7 taškus nugalėtojų komandai pelnė lietuviai Žygimantas Janavičius ir Vaidas Čepukaitis. „Rytų“ komandoje rezultatyviausiai žaidė mūsų šalies atstovas Donatas Motiejūnas. Jis surinko 9 taškus. Kitas lietuvis Šarūnas Vasiliauskas pridėjo 4 taškus.

Tarptautinė krepšinio stovykla „Krepšinis be sienų“ Lietuvoje surengta pirmą kartą. Šios stovyklos pradėtos rengti 2001 metais. Jose jau dalyvavo daugiau nei 120 NBA žaidėjų ir trenerių iš 29 lygos klubų bei 700 jaunųjų krepšininkų.

ELTA

Pagerbta pasaulio čempione tapusi golbolo rinktinė

Antradienį Kūno kultūros ir sporto departamente (KKSD) pagerbta Lietuvos golbolo (aklųjų ir silpnaregių riedulio) rinktinė, praėjusį savaitgalį Spartanburg (South Carolina, JAV) iškovojo pasaulio čempionės titulą.

Lietuvos parolimpinio komiteto (LPOK) prezidentas Vytautas Girnius, sveikindamas sportininkus, sakė, kad ši pergalė brendo ilgai. 1998 metų pasaulio čempionate Madride (Ispanija) lietuviai pelnė bronzos, o 2002 metų pasaulio čempionate San Paule (Brazilija) iškovojo sidabro medalius. Pasak LPOK vadovo, sportininkai, matyt, dar nebuvo pasiruošę tapti čempionais.

„Šiomet viskas išsipildė taip, kaip ir turėjo išsipildyti, — sakė V. Girnius. — Tačiau tapti čempionais ne taip sunku, sunkiau išlaikyti iškovo-tą titulą“.

Pasaulio čempione tapusi Lietuvos rinktinė iškovojo kelialapį į 2008

KKSD generalinis direktorius Algirdas Raslanas apdovanoja golbolo komandos vadovą Raimondą Šimkų.

Eltos nuotr.

metų Beijing parolimpines žaidynes.

KKSD generalinis direktorius Algirdas Raslanas golbolo rinktinės narius Marių Zibolį, Genriką Pavliukianecą ir Saulių Leonavičių apdovanojo KKSD Sporto garbės kryžiumi

Vilniuje įvyko IV tautinės olimpiados uždarymas

Trečiadienį Kūno kultūros ir sporto departamente (KKSD) įvyko IV Lietuvos tautinės olimpiados uždarymas ir prizininkų apdovanojimas.

„Olimpiados tikslas — 2012 metų Londono vasaros olimpinės žaidynės. Norėjome įvertinti sportininkų galimybes, — sakė KKSD generalinis direktorius Algirdas Raslanas. — Pamatėme, kad suvieniję jėgas, galime nuveikti didelį darbą“.

Olimpiadoje, kuri prasidėjo gegužės mėnesį įvairiuose miestuose, dalyvavo 19—25 metų sportininkai iš 39 Lietuvos rajonų bei Čikagos krepšinio komanda.

Sportininkai buvo suskirstyti į tris grupes: pirmoje varžėsi penkių didžiausių Lietuvos miestų atstovai,

antrojoje — Alytus, Marijampolė ir didžiausių miestų rajonai, o trečioje — kiti rajonai ir užsienio sportininkai.

Absoliučia olimpiados nugalėtoja pirmoje grupėje tapo Kauno komanda, iškovojo 39 aukso, 32 sidabro ir 26 bronzos medalius. Antrąją vietą užėmė Vilniaus sportininkai (36, 21, 26), o trečiąją — Klaipėdos atstovai (20, 19, 17).

Antroje grupėje nugalėjo Alytus, antras liko Kauno rajonas, o trečias — Marijampolės rajonas.

Trečiojoje grupėje triumfavo Pasvalio rajono sportininkai, antrąją vietą užėmė Visagino atstovai, o trečiąją poziciją pasidalijo Trakų ir Rokiškio rajonų komandos.

ELTA

Belgė ir rusė — Wimbledon teniso turnyro Anglijoje pusfinalyje

Wimbledon teniso turnyre, kurio bendrą prizų fondą sudaro 10.378 mln. svarų, prasidėjo moterų vienetų varžybų ketvirtfinalio varžybos.

Pirmąją pusfinalio dalyvę tapo ketvirtoji turnyro raketė rusė Marija Šarapova 6:1, 6:4 įveikusi septintąją pagal reitingą tautietę Jeleną De-

mentjevą.

Pusfinalyje žais ir trečioji pagal skirstymą belgė Justine Henin-Hardenne, ketvirtfinalio susitikime 6:4, 6:4 įveikusi prancūzė Severinę Bremond.

ELTA

R. Kurtinaitis — naujasis „Ural—Great“ treneris

Lietuvos jaunimo (iki 20 metų) krepšinio rinktinės vyriausiasis treneris Rimas Kurtinaitis tapo naujuoju Permės „Ural—Great“ komandos vyriausiuoju treneriu. 46-erių metų lietuvis su Rusijos klubu pasirašė dvejų metų sutartį su galimybe ją pratęsti dar vieneriems sezonui.

R. Kurtinaitis, nuo 2002 metų rugsėjo treniravęs Azerbaidžano rinktinės krepšininkus, Permės klubo vyriausiojo trenerio poste pakeis Sharon Ducker. R. Kurtinaitis darbą Permėje pradės po Europos jaunimo čempionato.

ELTA

DRAUGAS

USPS-161000

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00.
Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00
• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$40.00
• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu
Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

ELTA

VALSTYBĖS DIENOS SPALVOS

EDMUNDAS SIMANAITIS

Kiekvienais metais Valstybės dieną pasitinkame su skirtingu idirbiu: sėkmėmis ir rūpesčiais. Nacionalinio saugumo srityje įdomi naujovė, beje, pirmą kartą atsikūrusios tėvynės istorijoje. Mūsų kariškiai gina Lietuvos saugumo interesus... tolimame Afganistane ne ginklu, o padėdami įtvirtinti demokratijos vertybes šioje sovietų išbrovėlių nuniokotos šalies Goro provincijoje. Gaudami turime ir patys šį tą duoti. Sukurta provincijos atkūrimo grupė, kuriai vadovauja lietuviai. Birželio pabaigoje Lietuvoje viešėje Afganistano parlamentarijai labai aukštai vertino Lietuvos karių paramą socialinėje, sveikatos apsaugos, švietimo srityje. Numatoma išplėsti paramą pertvarkant teisėsauką ir kitas sritis. Tai abipusis dviejų labai skirtingų Islamo ir krikščionybės pagrindais susiformavusių kultūrų tarpusavio pasitikėjimo ugdyimas ir kasdieninis egzaminas.

Pagrindinis avantiūros tikslas žlugo

Kur kas svarbesnį patikrinimą išgyvena Lietuvos demokratija, per šešioliką metų nespėjusi pakankamai sustiprėti, negebėjusi atsikratyti ypač slogaus sovietmečio palikimo. Rytuose senos imperinės užmačios savaime neišnyko. Atvirkščiai – dėmesys sutelkiamas į Lietuvos Respublikos vidaus reikalus. Lietuvai įstojus į NATO ir Europos Sąjungą, esminės svarbos nacionalinio saugumo interesai buvo apginti. Paksogeito pamokos neužteko. Jam pasibaigus, „artimasis užsienis“ pametė naują „tautos gelbėtoją“. Per rekordiškai trumpą laiką sukuriamą partiją, be jokios ideologijos, tačiau veiksmingai veikianti. Ne vienas pilietinės orientacijos nepraradęs rinkėjas klausdavo, o kas būtų nutikę, jei bemokslis atsibastėlio, prisidengusio nusipirktu akademinio diplomu, pagirdyti, pavaišinti, niekučiais papirkti rinkėjai būtų suteikę „darbiečiams“ galimybę laimėti Seimo rinkimuose absoliučią daugumą? Trūko labai nedaug!... Vargu ar reikia abejoti, kas būtų tapęs premjeru ir kokie ministrai pagal svetur parengtą scenarijų būtų sutupdyti į ministrų kėdes. O kas gali paneigti, kad tokiu atveju nebūtų kilusi iš svetur pakišta priverstinė „būtinybė“ peržiūrėti šalies Konstituciją, o po to jau „konstituciniu teisėtu“ keliu nušalinti prezidentą, Seime išsirinkti palankų Kremlui valstybės vadovą? Prisiminus svetimų, o ir kai kurių savų politikų nedrįstamą pamiršti sovietmečio štamną, ar neatsirastų poreikis išstoti iš „agresyvaus ir keliančio grėsmę taikai NATO“? O po to ar neatsirastų norinčių „demokratiškai“ belstis, kad priimtų atgal į narvą, iš kurio buvo ištrūkta prieš šešiolika metų. Yra pagrindo tikėtis, kad, suklaidinti tuščių pažadų, bet jaučiantys pilietinę atsakomybę už šalies ateitį, „darbiečiai“, pirmiausia Seimo nariai supras, kad buvo savo vadovo įtraukti į itin pavojingą valstybei avantiūrą.

Ižulumo pamokos nevaadinamos politika

Kai Valstybės saugumo departamentas ir prokuratūra paėmė „darbiečių“ juodosios buhalterijos bylas, kai „gelbėtojas“ nelaukdamas „pakvietimo“ į Lukiškes, mikliai nėrė į artimajį užsienį, kai išaiškėjo, kad „darbiečiai“ seimūnai sveikatos pataisymui ar sugurintam „uošvio“ automobilio remontui gaudavo iš „gelbėtojo“ po keliasdešimt tūkstančių, pasirodė „atviras Darbo partijos Prezidiumo laiškas“, kuriame tiesmukai teigiama, kad „Vyriausybės ar Seimo darbas yra sunkiai įmanomas, kai šalies vadovas, teisėsauka ir politiniai perbėgėliai, siekiantys asmeninės garbės, vykdo vieningą ir destruktivią, šalį paralyžiuojančią veiklą, nukreiptą prieš Vyriausybės ir Seimo efektyvų darbą“ („Lietuvos aidas“, Nr.126, 2006-06-05). Betruksta tik atviro kreipimosi į „artimajį užsienį“ suteikti „internacionalinę pagalbą darbo Lietuvai“. Šis ižulus akibrokštas aiškiai suvelavo. Šį kartą užteko politinės valios užkirsti kelią ir neleisti toliau plėtotis itin pavojingai politinės demagogijos avantiūrai. Tik ar ne per vėlai buvo susigriebta? Kita vertus, tai sveikas valstybės savignyos veiksmas, leidžiantis tikėtis, kad teisingumas bus atkurtas. Tačiau tokie pasikartojantys „demokratiniai žaidimai“ ant prarajos krašto neleistini. Tikriausiai gėdingas apsišaukėlio „gelbėtojo“ bankrotas, pabėgimas nuo atsakomybės už žmonių mulinimą, papirkimą, finansinius nusikaltimus ir išdavystę, padės doriems bendrapiliečiams apsiprėti, kokiu būdu nusiplauti patirtą pažeminimą.

Kolaboravimo patirtis savaime neišnyksta

Bus ir toliau naudojamos Lietuvos demokratijos spragomis, o pirmiausia tai per ilgai užsitęsusi negebėjimu ginti savo laisvės. Valstybės dieną sutinkame turėdami suveltą skandalų Seimą ir neturėdami stabilios Vyriausybės. Nereikėtų perversuoti, dar blogiau – neįvertinti buvusios sovietinės „partinės“ ūkinės nomenklatūros įtakos šalies vidaus politikai. Tai iš sovietmečio perėjęs valdymo elito sluoksnis, stipriai susaistytas kolaboravimo patirtimi ir įsitikinimu, kad tik jis turi nepajudinamą teisę būti valdžioje. Partijos iškabų keitimas sovietmečio balasto nepanaikina. Buvusieji kompartijos auklėtiniai sunkiai geba, dažniau negeba, elgtis, mąstyti, dirbti vadovaudamiesi Vakarų socialdemokratijos patirtimi ir metodais. Į pirmą planą turėtų patekti jaunesnių kartų socialdemokratai, kurie gebėtų tartis ir dirbti su kitomis politinėmis jėgomis. Gerokai apmaudu, kad Lietuvos socdemai iki šiol kratėsi ir tebesikrato Vakaruose seniai prigijusio progresinio mokesčio, liudijančio ne žodini, o tikrą rūpinimąsi socialiniais reikalais. Dažnai pasigirsta klausimas: Kodėl? O ar ne todėl, kad absoliuti dauguma spartijai dygtančių milijonierių ir

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kad visos šventos dienos būt...

Lietuviai mėgsta pasididžiuoti savo pasiekimais, net jeigu jie nelabai verti pasididžiavimo. Lietuvoje dažnai skelbiama, kad tas ar kitas reiškinys bei asmuo pateko į Guinness rekordų knygą. Žinoma, galime pasidžiaugti, kad mūsų tėvynė ar jos gyventojai kažkuo pasižymi, pralenkia kitų šalių žmones. Tačiau ne visais „rekordais“ verta didžiuotis. Pavyzdžiui, pastaraisiais metais pažymėta, kad Lietuva jau kelintą kartą pateko į Europos Sąjungos šalių tyrimų statistinius duomenis, kaip ypatinga rekordininkė: joje daugiausia skyrybų, daugiausia suvartojama alkoholinių gėrimų (ir tuo pačiu, žinoma, gausėja alkoholikų skaičius), daugiausia savižudybių. Dabar, atrodo, mūsų šalis pretenduoja dar į vieną rekordininkės titulą: daugiausia valstybiniu mastu švenčiamų dienų per metus.

Štai šią savaitę vėl kelios išeiginės – Mindaugo karūnavimo arba vadinamosios Valstybės dienos proga, o neseniai buvo švenčiamos Joninės, turbūt nenorint nusileisti kaimynams latviams, kuriems jų Janis – birželio 24 d. – jau nuo senų laikų yra ypatinga šventė (kodėl ne kitų šventųjų – pvz., Kazimiero, Petro ir Povilo, Onos ar pan.). O tų valstybinių – arba išeiginių, kaip ten įprasta vadinti – švenčių nestinga. Ir Velykos, ir Kalėdos (gerai, kad Lietuvoje ateistai neprotestuoja dėl religinių švenčių gausos), kurios švenčiamos po kelias dienas, be to, dar Vasario Šešioliktoji, Kovo Vienuoliktoji ir daugybė kitų. Taip norom nenorom ir prisimena sena išgeruvių diena: „Kad vis taip būtų, kad visos šventos dienos būtų...“

Norėtusi paklausti: tai kada žmonės dirba? Ką gali tarp tų visų švenčių atlikti, kai, vos praėjus vienoms, jau čia pat joms ant kulnų lipa naujos išeiginės dienos? Galbūt čia, pagal tą vokišką patarlę, „šuo pakastas“ ir būtent tarp tų visų šventadienių reikia ieškoti šalį apnikusių nesėkmių (ypač ekonomikos sektoriuje) priežasčių?

Šią savaitę Amerika triukš-

mingai šventė savo 230-ąją Nepriklausomybės šventę, kuri pasitaisė antradienį. Reta valstybinė šventė pasinaudojo proga „išsikombinuoti“ ilgą savaitgalį – nuo penktadienio vakaro iki trečiadienio ryto (o daugelis tikrai būtų to norėjęs). Čia mat ne mada: neateisi į darbą be rimtos priežasties, atsisveikink su darboviete ir atlyginimu. Griežtai ribojamos atostogos, griežtai nustatomas darbo laikas ir žmonės su tokia tvarka turi susitaikyti. Pagal vėliausius Lietuvos įstatymus, savaitgalį pasitaikancią, valstybiniu mastu švenčiamą šventę galima pakeisti išeigine savaitės pabaigoje arba pradžioje. Tokie įstatymai veikia ir čia, Amerikoje. Tačiau Lietuva dar pažangesnė – ji ir savaitgalį pasitaikusias Jonines paverčia pirmadienio švente. Joninės?

Galbūt mūsų šalies įstatymų leidėjai turėtų atidžiau peržvelgti tuos potvarkius ir pagalvoti apie daugybės švenčių – arba išeiginių dienų – pasekmes krašto ekonomikai, net žmonių elgsenai. Kadangi daugelis laikosi nuomonės, kad „šventės reikia švęsti“, ir „švęsti kuo linksčiau“, dėl išeiginių padaugėja ir alkoholinių gėrimų vartojimas, o jo įkandini eina avarijos keliuose, įvairios peštynės, nesutarimai šeimose, nukenčia vaikų priežiūra (dar blogiau – vaikai yra kartais neblaivių žmonių ir žiauriai nuskriaudžiami). O ką bekalbėti apie darbą, po „linksmų švenčių“ grįžus į darbovietę? Kol iš galvelės išsisklaido ūkanos ir smegenys pradeda veikti, priartėja kitas savaitgalis arba kita išeiginė... Galima net manyti, kad pastaruoju metu pasitaikę vandalių „žygdarbiai“ Vilniaus žydų kapinėse arba Tuskulėnų parke yra susieti su per daug laisvo laiko ir per daug „linksmių“.

Galime pajuokauti dėl gausybės išeiginių dienų Lietuvoje, galime net jų pavydėti, tačiau valstybės gerovei jos vargiai pasitarnauja. Dažnos šventės nepadės Lietuvai nei atsistoti ant tvirtesnių kojų, nei išspręsti šiuo metu šalį kamujančių problemų.

nuvorių iš buvusios sovietmečio nomenklatūros?

Pilietinė savivoka – užkarda provokacijoms

Valstybės vadovas, ne vieną kartą kalbėdamas apie nūdienos iššūkius, pabrėžė pilietiškumo ir moralumo stygių valstybės renkamosioms valdžios struktūrose. Būleika su apmaudu sutikti su kritikų karčiu pastebėjimu, kad iki šiol nėra veiksmingo politikų ir valstybės pareigūnų etikos kodekso. Seimas, užuot parodęs pavyzdį ir pirmiausia pats sau užsimovęs šį moralinį apynasrį, nesugeba sukaupti pilietinio ryžto ir politinės valios tokiam žingsniui. Savitvarkos principas ypatingai veiksmingas tik pilietiškai brandžioje visuomenėje, o valdžios struktūrose

tiesiog gyvybiškai būtinas. Tada judų technologijų „kontoros“ mėginimai įpiršti rinkėjams vieną po kito apsišaukėlių „gelbėtoją“ žlugtu provokacijų užuomazgoje. Ilgai užsitęsusi Seimo ir Vyriausybės skandalų seka menkina šių institucijų veiklos veiksmingumą. Vidaus politikos nesklandumai tikrai nepakėlė valstybės prestižo tarptautinėje arenoje. Tačiau valstybės vadovo veikla užsienio politikos srityje pelnė Lietuvai patikimo derybininko vardą. Tai pavirtina Baltijos ir Juodosios jūrų regionų valstybių vadovų forumo Vilniuje rezultatai ir kiti aukščiausiojo lygmens politikų pasitarimai.

Karaliaus Mindaugo valstybės tolydžio stipriau įsitvirtina politiniame pasaulio žemėlapyje. Tai svarbiausia. Visa kita bus sukurta sąmoningų piliečių pastangomis.

Nacionalinis sąmoningumas šiandien: jaunuomenės kryžkelės drama

ROMUALDAS GRIGAS

Tęsinys iš liepos 6 d.

Man teko laimėti būti žiūrovu visų trijų „Žalgirio“ (atstovavusio Lietuvai) ir Maskvos „CASK“ (Centrinis armijos sporto klubas) krepšinio komandų finalinių žaidynių. Jos vyko Lužnykų Sporto rūmuose (Maskva). Tai buvo neįtikėtinais emocionalus reginys. Mažytė Lietuva tada laimėjo prieš didžiulei imperijai atstovavusią komandą. Lietuva ir lietuviai džiugavo, nes krepšinio pergalė jiems priminė istorinį Žalgirio mūšį.

Drąsiau galime teigti, kad tautos atgimime, jos savimonės kūrime ir patriotinių nuotaikų įtvirtinime tuometinės „Žalgirio“ pergalės gali būti gretinamos su tuometinio „Sąjūdžio“ veikla. Šiuo požiūriu dabartiniai krepšinininkų klubai ir jų pergalės įgyja kitas charakteristikas: čia matome ženkliai dalį ne tik samdytų kitataučių žaidėjų (legionierių), bet ir trenerių, kurie yra išijautę tik į savojo klubo, o ne visos šalies vaidinį ir tuo išijautimu užkrečia kitus.

Kita vertus, jeigu tautinės, patriotinės vertybės sudarė esminę anų metų žaidėjo motyvacijos dalį, tai nūdienos visuomenėje, rinkos fundamentalizmo diktato sąlygomis, pats sportas įgyja kur kas ryškesnius parduodamos ar siūlomos prekės kontūrus.

Dalyvavimas tautos kūrimo procese, tautiškumo ir pilietiško įtvirtinimas ir tų brožų raiška sudaro esminę žmogaus egzistencijos prasmės dalį. Kaip ją sustiprinti? Kaip visa tai pateikti ugdytiniui? Šiuo požiūriu mums pravartu pasimokyti iš tų tautų, kurios geba sėkmingai telktis ir puoselėti kūrybines galias; sugeba oriai prisistatyti pasauliui ir užkirsti kelią savo jaunuomenės emigracijai. Tai norvegai ir danai; tai artimiausi mūsų kaimynai lenkai ir estai. Jau nekalbu apie žydus — tautą, kuri, rodos, viską kas yra įmanoma ir net neįmanoma, yra pajungusi savo tapatybės išsaugojimui, savo tęstinumui (bet gal dėl tos priežasties labai ir labai įtariai žiūri į panašias kitų tautų tęstinumo pastangas).

Prieš keletą metų teko lankytis Norvegijoje ir pasidomėti jaunuomenės ugdymo praktika. Čia nuo pat ikimokyklinio amžiaus ugdomasis pratinamas veikti tik per grupę. Grupizmo įtvirtinimas tęsiasi per visą mokymosi, o taip pat ir studijų laikotarpį. Toks asmuo įpratęs grupėje gyventi ir vadovautis grupiniu sprendimu, net ir darbovietėje gyvena ir veikia analogiškai. Čia drąsiai su kitais bendradarbiais jis gali užprotestuoti netgi savo viršininko ar šeimininko sprendimui, o pastarasis — pakludamas tokiai kultūros tradicijai — irgi nesunkiai pasiduos kolektyvo spaudimui, kuris, velgi — pagal susisklosčiusią kultūrą — neperžengia nacionalumo, protingumo ribos. Išugdytas norvegų poreikis dalyvauti grupiniame gyvenime pasireiškia ir per patį įvairiausių pavidalų išsiskojusių klubų bei visuomeninių organizacijų veiklą. Egzistuoja nerašyta taisyklė: suaugusiam privalu dalyvauti jei ne keliuose, tai bent viename iš vietovėje funkcionuojančių klubų.

Šiuo atveju matome gana vyku-

siai, būtent per grupinį veiksmą integruotas visuomenės ląstelės, kurios visuomenėje sudaro patvarų, įvairioms destruktijoms atsparų socialinių santykių tinklą, arba kitaip pasakius — efektyviai funkcionuojančią pilietinę visuomenę. Matome tautą, visuomenę ir valstybę suaugusias į organišką visumą. Čia neišvaizduojama Lietuvoje egzistuojanti atskirtis tarp tautos ir valstybės. Čia mūsų akcentuojamo organiškumo siekis per visuomeninę veiklą buvo būdingas prieškarinio Lietuvos. Jis gali būti pailiustruotas kad ir tuo faktų, jog to meto aukštosiose, o taip pat specializuotose vidurinėse mokyklose funkcionavo net 39 studentų ir moksleivių korporacijos, turėjusios savo veiklos programas ir atributiką: kepuraites, skiriamuosius ženklelius, vėliavas ir kt. Tautos ir valstybės organiškumui ypatingą dėmesį skyrė ir tuometiniai lietuvių intelektualai.

Tautiškumo ir pilietiško ugdymo rezervai (apie kuriuos tik „kampeliu“ čia įmanoma užsiminti), jų paieška — visų mūsų pamatinė priedermė. Tiesiog būtina drąsiau ir išradingiau mąstyti apie tai, kas mums, kaip tautai, leistų ne tik išlikti, bet ir praturtinti Vakarų civilizaciją, Europos Sąjungos kultūrą. Mąstyti apie tai, kas galėtų būti patrauklu ir gyva jaunuomenės ugdyme. O klodų mes tikrai turime turtingų. Tik jie glūdi uždrabstyti savaiminės, iš dalies ir piktybiškai organizuotos užmaršties purvu; elementariausios sau nepagarbos ir nacionalinio, pakylėto orumo stygiaus.

Pateiksiu ir šiek tiek plačiau pakomentuosiu tik vieną konkretų mūsų istorijos pavyzdį.

Kadaise, tiksliau pirmojo tūkstantmečio pabaigoje, mūsų protėviai, kurie dar nesivadino lietuviais, pylė piliakalnių. Reikia išvaizduoti, koks tai buvo alinantis, gal ne vieną dešimtmetį trukęs darbas. Tas darbas turėjo didžiulę prasmę! Turio omeny ne vien gynybinę, karinę piliakalnio funkciją, bet ir platesnę — teritorinės bendruomenės narių, piliečių telkimo paskirtį.

Tautų kraustymosi išjudinti, slavai užplūdo baltų teritorijas, tad mūsų protėviai buvo priversti burtis į griežčiau karinamas teritorines bendruomenes. Aplinkybės vertė telktis į kumštį (suprantama, dvasinio gyvenimo ir geresnio materialinio apsirūpinimo sąskaita). Tam ir pasitarnavo piliakalnių idėja — jų pylimo, statymo darbai. Tikėtina, kad piliakalniai, kaip ir alkakalniai, tarnavo dar ir šventyklomis po atviru dangumi. Mūsų protėvių įsitikinimu, Pasaulio Sutvėrėjo, vadinto Sotvaru, Praamžiu, Pradžiapatė, įvairių ir uždarą patalpą ir ten garbinti tiesiog buvo nepriimtina. Drįstu teigti, kad jie nedrįso Sutvėrėją antropologizuoti. Tačiau Jo įvaizdžiai, Jo kūrinių ženklai buvo čia pat — gamtoje. Todėl šventomis laikytos kai kurios giraitės, ažuolai, upės, ežerai... Kalbu apie tai, nes tie dalykai yra mūsų tapatybės prigimtiniai elementai.

Remiantis kai kuriais baltų senosios pasaulėžvalgos, lietuvių mitologijos bei tautosakos elementais, esama pagrindo formuluoti hipotezę, jog mūsų protėviams buvo būdingi monoteistinio tikėjimo (religinių pažiūrų) bruožai. Na, o

įvairiais laikais ir įvairių autorių registruotas lietuvių dievų ir dievybių panteonas gali reikšti ne ką kita, o Praamžio ar Sotvaro visuotinės kūrinių simbolių, jos labiau antropologizuotą išraišką, kuriems, be kita ko, įtakos galėjo padaryti ir iš Rytų, ir iš Vakarų plintanti krikščionybė.

Bet grįžkime prie piliakalnių... Būtent šie statiniai, supilti teritorinės bendruomenės jėgomis, padėjo mūsų protėviams susitelkti, tapti ypatinga karine galia ir valingumu išsiskiriančia gentimi. Užgimusi tauta pasisuko į rytus, į savo buvusių ir jau asimiliuotų giminių teritorijas... Tai buvo tikras karinis ir politinis sprogdymas. Tačiau tas sprogdymas kelių šimtmečių laikotarpiu vos nesunaikino pačios tautos. Kodėl? Dinastiniai valdovai, aristokratija, su labai retomis išimtimis nesirūpino užgimusių valstybės branduolio — etninės lietuvių padėrmės tvarumu. Jiems, patyrusiems sėkmę, labiau parūpo teritorijos, jų dydis... Ir savasis įvaizdis...

Šiandien mes regime kažką panašaus... Vėl regime lietuvių ekspansiją, kuri, pavyzdžiui, yra įgavusi kad ir masinės emigracijos, jos nuotaikų formas. Vėl, su mažomis išimtimis, regime akivaizdų valdančiųjų abejingumą tautos tvarumui. Regime jų dėmesį, sukoncentruotą į savo ekonominių bei politinių galių didinimą. Tokia jų pozicija — t.y. per menkas rūpinimasis tėvynės kultūriniu tvarumu ir socialiniu teisingumu — drąsiai priskirtinas prie pamatinių veiksmų, provokuojančių mūsų jaunimą emigruoti.

Kodėl aš apie piliakalnių prakalbau? Kodėl būtent juos išskiriau iš mūsų istorijos lobyno? Todėl, kad ši unikali relikvija, tas neįkainojamas archajinės kultūros paveldas besivienijančios Europos kontekste tiesiog gali ir privalo suspindėti savitomis spalvomis, liudijančiomis, kad mes pajėgūs ne tik imti, bet ir duoti! Duoti tai, kas pačią Vakarų civilizaciją darytų gyvybingesnę ir prasmingesnę. Betgi šiandien tas paveldas atrodo apverktinai (net blogiau nei sovietiniais laikais). Piliakalniai tiesiog atstumia praeivį, nes užaugę laukiniais krūmais, dilgėlynais ir nusėti plastmasinėmis šiukšlėmis. Daugeliu atvejų prie jų nebeliko net paminklinių ženklų. Vaizdas toks, tarsi visai būtime

pamiršę mus gimdžiusio ir auginusio savo senelio ar tėvo kapą...

Kalbama, kad jaunimo ugdymui pasigendama gyvos, atvira didaktika neįgrisusios medžiagos. O kas gali būti parankiau, patraukliau gyvinant jaunuomenės dorovinį ir istorinį sąmoningumą už alkakalnių ir piliakalnių, esančių čia pat mokyklos pašonėje, priežiūra? Ar gali būti kas dėkingesnio ugdant nacionalinį orumą ir patriotizmą už restauruojamas, ar naujai kuriamas tų piliakalnių ir alkakalnių, pilkapių ir senkapių — t.y. čia pat, tame pačiame žemės lopinėlyje, gyvenusių žmonių istorijas? Ne tik japonai, bet ir kitos civilizotos tautos iš panašių dalykų padarytų tikras puošmenas, keliančias dvasią, žadinančias visos tautos bei valstybės susitelkimą, intriguojančias keliautojo smalsumą.

Susimąstykime: kodėl mes taip nemėgstame, negerbiame istorijos? Kunigaikščiai mums yra pabodę, priespaudų aiškinimas — taip pat. Bet ir visa kita mums — neįdomu. Gal viena iš priežasčių yra ta, kad tarp buvusios aristokratijos, kūrusių modernesnę Lietuvą ir valstietijos, kurios ainiiais esame, taip ir neužsimezgė, neužsiliko organiškumo ryšio? Savo vertės supratimo? Gal to ryšio nebuvimas ir yra viena iš lietuvių tautos tvarumą gėsinančių priežasčių?

Savo tapatybės, pilietinių ir dorovinių nuostatų įtvirtinimui trūksta ne tiek pinigų, kiek paprasčiausios pagarbos praeičiai. Trūksta jaunuomenei perduodamo supratimo, kad tauta, kuri nežino savo šaknų, juolab, kuri nuo jų pati atsiriboja — pasmerkta ne tik socialiniam dūlėjimui ir išnykimui. Tokia tauta paprasčiausiai neverta kitų tautų pagarbos.

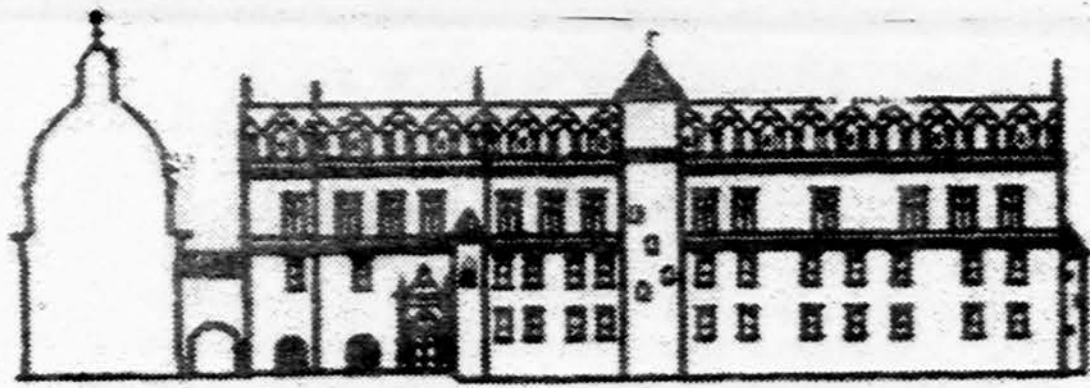
Istorijos vyksmas mums siūlo pasirinkimą: arba neprievartinis, netgi savanoriškas išnykimas kosmopolitiškėjančioje vartotojų civilizacijoje, arba mobilizuotų pastangų reikalaujantis, bet dramatiškas pusiausvyros tarp tautinės savasties ir visuotinės ieškojimas. Ir globalizacijos negatyvo iššūkiai, ir mūsų tėvų bei protėvių sudėtos aukos, jų priesakai įpareigoja mus laikytis antrojo kelio. Mūsų pamatinė, egzistencinė priedermė: tokį pasirinkimą įpareigoja perduoti jaunuomenei.

Pabaiga

Dvi visuomenininkės (iš kairės): Liūda Rugienienė (Detroit, MI) ir Ritonė Rudaitienė (Oak Lawn, IL), susitikusios praėjusį savaitgalį Pasaulio lietuvių centre, Le-monte.

I. Tijiūnėnės nuotr.

VALDOVŲ RŪMŲ PARAMOS KOMITETAS JAV

AČIA JUOZAS PAULIUS IR JO PALIKIMAS VALDOVŲ RŪMAMS

Valdovų rūmų Paramos komitetas JAV (VRPK JAV) neseniai gavo žinią apie antrąjį palikimą. Šių metų kovo 13 dieną, eidamas 86-uosius metus, Waterbury, Connecticut, staiga mirė Juozas Paulius. Savo paskutiniu testamentu, kuris yra užregistruotas Connec-

ticut teisme, J. Paulius Valdovų rūmams per šį komitetą paliko 5,000 dolerių.

Juozas Paulius (Juozas Pauliulis) gimė Šiluvoje, Lietuvoje, 1920 metų lapkričio 30 dieną. Jo tėvai buvo a.a. Arciom ir Marjona (Stonytė) Pauliuliai.

Mokslus J. Paulius pradėjo Lietuvoje. Vėliau teko trauktis iš gimtinės, kai komunistai ją okupavo 1944 metais. Taip jis atsirado Škotijoje. Čia jis susituokė su Cecilie Sarkyte. Vėliau kartu emigravo į Jungtines Amerikos Valstijas ir įsikūrė Waterbury, Connecticut, kur ir gyveno iki mirties.

J. Paulius dirbo „Uniroyal Productions“ fabrike iki 1978-ųjų, kuomet išėjo į pensiją. Priklausė JAV Lietuvių Bendruomenei ir buvo Švento Juozapo bažnyčios komunikantas. Turėjo artimų giminių Lietuvoje ir artimų draugų JAV.

Kaip atsimena velionio draugai, J. Paulius labai mėgo sodininkauti. Savanoriškai apšodino gelėmis savo daugiabutį, kuriame gyveno — o šis pastatas net laimėjo apdovanojimą, kaip gražiausiai prižiūrėtas „condominium“ Waterbury mieste. Taip pat ir savo draugams visuomet padėjo prižiūrėti augalus.

Velionio draugai Antanas ir Maria Žemaičiai a.a. J. Paulių apibūdino taip: „Nors jis buvo paprastas asmuo, bet buvo nepaprastai nuširdus žmogus“. Buvo teisingas, darbštus, tikintis, taupus ir visuomet norintis kitiems padėti. Pasiruošęs vėliau save nuskriausti, bet visuomet padėti kitam, iki paskutinės gyvenimo akimirkos klausė: „Kuo galiu padėti?“

J. Pauliaus žmona Cecilie mirė prieš keletą metų. Tad vyras savo sergančią žmoną prižiūrėjo iki jos

Juozas Paulius

mirties.

Nors J. Paulius amžinybėn iškelio staiga, bet jau buvo tam pasiruošęs, kad nereikėtų apsunkinti draugų su laidotuvių. Velionis net paliko lešų šv. Mišioms užpilkinti bei gelėms, o tas paskutines pareigas prašė atlikti savo artimų draugų Raugalių ir Žemaičių.

J. Paulius palaidotas lietuvių kapinėse Waterbury mieste.

Valdovų rūmų Paramos komiteto JAV nariai dėkingi a.a. Juozui Pauliui, kad savo testamente prisiminė Lietuvos valstybingumo simbolį — Valdovų rūmus.

Valdovų rūmų paramos komiteto JAV inf.

JAV gyvenantys rėmėjai savo aukas Valdovų rūmams gali siųsti adresu: Valdovų rūmų Paramos komitetas JAV, 5600 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Čekius prašome rašyti Lithuanian American Community, INC. — Valdovų rūmai.

Juozas Paulius, jo žmona Cecilie, Beatrice ir Henry Kačiurgis; priekyje — Maria Žemaitienė.

A. Žemaičio nuotraukos

Vieno, sunkiai sužeisto, nepavyko išgelbėti. Priešai išsivežė. Kaip atsakas negandoms, būryje suaktyvėjimas — pasitarimai, planai, glaudesnių ryšių paieškos. Nė vieno draugo Vincas neišvydo palūžusio. Stebėdamas visa tai, jis patyliukais džiaugėsi: mes mokėsime numirti... Bet mirti dar spėsime. Vyksta karas. Jėgos nelygios nuo pat pradžių. Vincas jautėsi tvirtas. Tikėjo pasirinkto kelio teisingumu, bendražygiams, kuriuos suorganizavo į būrį. Galbūt mus visus išskins, mąstė Vincas, tokia dalis, bet pabuvojęs miestuose, susidūręs su pagrindiniu pajuto kokia geležinė tvirtybė bręsta tautoje, koks nebylus susiklausymas, pasiaukojimas. Nevienadienis. Jei ne rytoj, poryt, ar po dešimtmečio, tauta nutrauks vergovės pančius ir panašu, kad ta diena ne už kalnų.

Deja, kaip besistengtų, išbuvęs miške per tris mėnesius, Vincas įsitikino, kad jis kol kas tik papildomas būriui rūpestis. Ranka subintuota gipso lovelyje, kasdieniai perrišimai. Kovos draugų skatinamas, su užslepta širdgėla palieka būrį, bet nelaidoja vilties dar kartą grįžti. Profesorius P. Norūnas beveik užtikrino, kad kaulo lūžis suaugęs. Ir tikrai, grįžus į Vilnių, ranka pastebimai gijo. Kaip ryšininkas, jis lankosi šen ir ten. Dažnai nuvyksta į Kauną. Kauno pagrindininkai jį aprūpina įvairiomis pažymomis, fiktyviu asmens dokumentu. Taip jis, pasivadinęs svetima pavarde — Butrimas Kostas, turėdamas sufabrikuotą siuntimo į Vilnių raštą, nuo 1948 metų spalio 1 dienos, kaip legalus sostinės gyventojas, įstoja į pusmetį trunkančius buhalterių kursus. Sudaro sutartį su Zarasu žuvininkystės kooperatyvu, kad baigęs kursus įsidarbina pas juos buhalteriu. Prie visos sklandžios legalizavimosi eigos dar pralinksmino jį, kaip likimo pokštas, zarasičių nutarimas siųsti kas mėnesį būsimam savo buhalteriu 200 rublių stipendiją.

Jau kuris laikas Vinco ir ryšininkės Marytės gyvenimo keliai pynėsi. Galiausiai susiliejo į vieną. Lapkričio pabaigoj jis veda bendražygę Aleksandrą Žitkevičiūtę. Ji tampa legali, įsidarbina Vilniaus žemės ūkio technikume lauko darbininke. Jie išsinaudoja mažą kambarelį Žvėryno pakrašty, ku-

KAI ATĖJO LAUKTOJI DIENA

(Pagal partizano Vinco Grinkaus prisiminimus ir žvilgsnį iš šalies)

IRENA R. VIDŽIŪNIENĖ

Nr. 4

riame kaip mat atsiranda staliukas, puodas, pagalvė, patys būtiniausi daiktai, geradarių sunešti. Lovą Vincas pats iš lentgalių susikala. Taip jie susilipdė šeimos lizdą, rodėsi šešėlyje, tylioje, ramioje vietoje. Vis dėlto jautėsi, tarsi jis siūbuojančioj šakoj ties bedugne. Užklius paukščiakio žvilgsnis ir baigta. Nors sumėtė pėdas, abu paieškomi, bet laimingi. Dabar nekantriai lauks pavasario. Kūrė planus, kaip jie toliau glaistys pėdsakus, spruks balandžio mėnesį į Zarasus, skrajos tarp miško ir miesto, kol Vinco ranka sutvirtės. Kaip abu susikibę rankomis toliau skries laisvės kovos orbitoje.

Vinco ranka sparčiai gijo. Kaulų lūžiai suartėjo. Bet štai 1949 metų sausio 25 dieną Buhalterių mokykloje jį apstoja keturi saugumiečiai ir paprašo nuo kairės rankos nusiimti pirštinę. Buvo aišku, kad jis išduotas. Jį areštuoja. Tardymų siaubas tęsiasi apie mėnesį. Akistatoje jį išdavęs studentas tvirtino: „Pažįstu šitą žmogų, tai Butrimas Kostas, banditas nuo Panevėžio. Aš jam dokumentus tvarkiau“. Vincas čia pat daužomas iki sąmonės netekimo, trupinant ne tik gipsą, bet ir vos spėjusius sukibti kaulus, vis kartoję: „O aš to žmogaus nežinau. Kaune nebuvau. Dokumentais aprūpino kažkuris miško žmonių“. Tardytojams truks plyš reikėjo iškvesti, kas jį gydė, globojo. Alpstantį nuo mušimo, jie jį pildavo vandeniu, bet gaudavo trumpą atsakymą: „Miškas, miškiniai“.

1949 metų balandžio 19 dieną Karinis tribuno-

las nuteisė Vincą 25-iems metams lagerio. Mirties bausmė tuo metu jau buvo panaikinta. Išgirdęs nuosprendį, Vincas pasijuto laimingas. Sunkiai suvokiamo žiaurumo tardymai baigėsi. Kankinamas nepalūžo. Nieko neišdavė. Ranka buvo iš naujo sutrupinta, bet sąžinė rami.

Vinco rankos kaulai taip ir liko nesuaugę. Porą centimetrų nuo riešo ranka karo kaip botagas, jei specialiu sutvirtinimu jos neprilaikytų. Taigi ir šiandien automobilį vairuoja dukra Audrutė. Baibokai jau čia pat. Bet prieš paminklo atidengimą Vadakėlių bažnyčioje šv. Mišios už žuvusius „Trimito“ būrio partizanus.

Mišias aukoja buvęs katorgininkas, parašęs ne vieną knygą apie Sibiro tremtį, kunigas J. Jurgaitis. Šalia iškilusios piešais altorių trispalvės, tautiniais rūbais pasipuošusios trys Vinco atžalos — duktė, mokytoja Audronė Paurienė, ir dvi anūkės, pirmųjų klasių mokinukės. Tik žvilgtelėjus į jas, priekyje stovinčias, tokias puikias, tiesias kaip žvakės, bandė susikaupti malda, bet vėl grimzdo į praeitį. Blaškėsi atmintis. Kilo jauni, gražūs, aukštų idealų nušviesti kritusių būrio draugų veidai ir čia pat juos keitė tai, ką jis išvydo, kai prieš pusmetį gimtoje apylinkėse suradęs atkasė vieno jų — kankinio palaikus, sovietinių žmogėdrių anuomet kietai spygliuota viela suvaržius, užraustus pagriovę. Jis karštai meldė Viešpatį juos tėviškai priglausti.

Per pakylėjimą bažnyčioje išviešpatavusi ramybė pažadino ir prikėlė visa, kas čia ir greta, už puskilometro, su neįtikėtinais sutapimais, vieną rytmetį prieš 50 metų vyko. Malda ir vėl nutrūko, sustingo tų praeities įvykių priblokšta. Tas pats jausmas tikriausiai persmelkė ir šalia klūpančią Olę.

Ramybė... Tada irgi toje pat bažnytelėje panašia intencija buvo aukojamos Mišios. Tik kitas klebonas — Gandrėnas, partizanų bičiulis, sustojęs prieš šitą altorių, ilgiau nei įprasta bandė susitelkti prieš tik ką ryšininkės Marytės (Olės) užsakytas Mišias už partizanus, kai tvyrančią ramybę staiga sukrėtė pragariškas kulkų kalenimas ir sprogimai.

Bus daugiau.

PILIEČIAI, DIEVAI IR PUSDIEVIAI

**JONAS KAZIMIERAS
BURDULIS**

JUOZAS GREVELDA

Senovės graikai savo gyvenimą buvo sutvarkę labai išmintingai ir praktiškai, — jie buvo susiskirstę į piliečius, dievus ir pusdievius.

Piliečiai buvo išsilavinę ir bendrus reikalus sugebantys spręsti žmonės. Jie eidavo į liaudies susirinkimą ir priimdavo valstybei svarbius sprendimus. Istoriniai šaltiniai mums išsamiai pasakoja, jog jie privalejo eiti valstybės tarnybą, negaudami jokio atlyginimo. Paprotys gauti atlyginimą už tarnybą valstybei atsirado jau vėliau, — kai valstybės pareigos tapo sudėtingos. Negalėjo būti jokios kalbos, kad valstybės lėšas būtų įmanoma panaudoti savo interesams, jas pasisavinti. Nuosprendis nebuvo labai švelnus, — mirties bausmė. Maža to, graikai neturėjo valstybės budelio. Buvo laikoma, jog atimti žmogui gyvybę yra nehumaniška. Tačiau nuosprendį vis dėlto reikėjo vykdyti! Išradintiems graikams tai nesudarė jokių problemų, — jie paduodavo pasmerktajam nuodų taurę, jis ją išgerdavo, ir byla tuo užsibaigdavo.

Graikai tikėjo, jog jų tarpe esama pusdievių. Pusedieviai gyveno tarp žmonių, atlikdavo didelių žygių ar pasižymėdavo valstybės valdymu, sumanydami išmintingus įstatymus. Jie po mirties tapdavo dievais. Graikai labai gerbė savo didvyrius — herojus. Jie paprastai visi buvo pusdieviai, — kas iš mūsų nėra girdejęs apie Heraklį? Herojus graikai garbindavo taip pat kaip ir dievus.

Graikų dievai pasižymėjo visomis žmonių ydomis ir dorybėmis. Jie mylėjo ir neapkentė, nevengdavo keršto, jiems buvo nesvetima nei meilė, nei ištikimybė, nei draugystė. Jų tarpe buvo ir labai išmintingų, ir apykvaikių, atsidavusių vien tik linksmybėms ir girtuoklystei. Dievai nevengė žmonių draugijos, dalyvavo jų kariaujamuose karuose, dalis vienoje, kita — kitoje pusėje. Jeigu dievas turėdavo meilės nuotykių su mirtingąja, jų meilės vaisius į šį pasaulį ateidavo su pusdievio statusu. Dievams žmonių įstatymai negaliojo, joks žmonių teismas negalėjo jų patraukti atsakomybėn nė nubauti. Priešingai, — jie patys žmones baudavo, ir gana rūščiai, daugiausia už kvailumą.

Nėra ko tikėtis, jog tuo ir užsibaigia graikų visuomenės sandara. Graikai turėjo dar ir vergų, kurie neturėjo jokių teisių ir buvo už

visuomenės ribų. Jie bendruomenės gyvenime nedalyvavo, išskyrus retas išimtis, kai dideliais gabumais pasižymintis vergas valdydavo šeiminko turtą, kraudavo jam turtus ar jo įgaliotas atstovaudavo šeiminko interesams. Vergai buvo visi karo belaisviai, taip pat tie, kurie, negalėdami išbėgti iš skolų, patys parsiduodavo į vergiją ar paduodavo savo vaikus. Graikai nemėgo tinginių, kuriuos taip pat atiduodavo į vergiją. Jeigu vergas sukaupdavo reikalingą sumą, jis galėjo išsipirkti iš vergijos ir tapti piliečiu. Vergai buvo beraščiai, bemoksliai ir mažai teisėmanė, nes šeiminkas nematė jokio reikalo ugdyti vergo gabumų, — sunkiam darbui to nereikėjo. Nepakeldami sunkaus darbo, vergai dažnai pabėgdavo.

Regis, jog graikų modelis bus taip patikęs mūsų tautos tėvams, kad jie be ypatingų svarstymų ar balsavimų bus jį priėmę ir kūrbiškai pritaikę Lietuvai bei jos žmonėms.

Pazvelkime, kas yra mūsų Lietuvoje. Nesunku pastebėti, jog turime visko pakankamai — ir dievų, ir herojų (pusdievių), ir piliečių, ir vergų. Kas gi jie, kas gi mes tokie?

Šiek tiek suglaustai apžvelgę išvardintus institutus, nesunkiai pastebėsime, jog Lietuvoje dievas yra tas, kuris viską gali, kuriam viskas leistina ir kuris už savo darbus yra nebaudžiamas. Herojus Lietuvoje yra tas, kuris savo darbais ir savo elgsena nusipelnė tautos pagarbos ir už juos yra garbinamas. Pilietis Lietuvoje yra tas, kuris eina į rinkimus ir balsuoja, arba (jeigu užsigeidžia) ateina prie Seimo ar Vyriausybės rūmų į piketą ar į mitingą ir piketuoja arba mitinguoja. Pilietis kartais dar parašo į laikraštį.

Vergas Lietuvoje yra tas, kuris neturi jokių teisių (tiksliau sakant, jos egzistuoja tik popieriuje), už skatikus nuolankiai lenkia nugarą savo šeiminkui ir nuo vergijos gali pabėgti tik į užsienį.

Hermis, vagių ir pirklių dievas, Lietuvoje atgimė toli gražu ne viename asmenyje. V. Uspaskichas, Jangilos aferoje debiutavęs kaip kerinčios laimės pirklys, ta pačia proga išgarsėjo kaip vagis, nusukęs nuo valstybės kelis šimtus milijonų litų mokesčių ir sugebėjęs juos išplėsti iš teismo uždėto arešto. Kaip žinome iš mitologijos, Dzeusas, pasivertęs aukso lietumi, prasismelkė pas Danąją į aukso bokštą ir ją suviliojo. Pedantams ta proga priminsime, jog Danąją Dzeusui lėkščių neplovė. Kita proga Dzeusas pasivertė gražiu bu-

liumi ir, užsimetęs ant pečių kitą gražuolę, vardu Klio, nusinešė ją taip pat ne lėkščių plauti. Taigi Viktoras šioje nuodėmingoje žemėje užtikrintai žengia taip pat ir Dzeuso pėdomis. Vis dėlto, savo meilužes versdamas plauti lėkštes, jis savo dieviškąją esmę gerokai suvulgari- na.

Ir Hermio, ir Dzeuso šlovė neduoda ramybės daugeliui mūsų dievų. A. Brazauskas, V. Prudnikovas, A. Bosas ir gražus būrelis kitų, čia nepaminėtų (ne mūsų darbas — paskalas rankioti!) vienas su kitu varžosi aferų, milijonų ar skyrybų skaičiumi ir tuo būdu turtina bei gausina savo dieviškąją mentalitetą.

Neskaitant Hermio ir Dzeuso, turime pakankamai abiejų lyčių temidžių. Jos, užsirišę akis, nusitvėrę kardus ir svarstyklės, sveria nusi-kaltelių sąžines ir kaltiesiems dosniai seikėja pagal nuopelnus. Žinovai sako, jog šie dievai ne visi yra dievai, kadangi vieni sveria kaltes, o kiti kyšius, tačiau nei vieni, nei kiti už savo darbus neatsako.

Idomu, kad mūsų dievai, nesitenkindami aferų azartu ir meilės svaiguliu, prasimano dar apstčiai kitų pramogų, — viena populiariausių yra melas ir apgavystės. Graikų dievai melu šlykštėjosi, tad neaišku, iš kur mūsų dievai bus pasigavę tą nelemtą bjaurastį. Mums nepavyko nei graikų, nei kitų tautų mitologijoje atrasti melo dievo, kuris kam nors galėtų būti pavyzdžiu. Pirmasis melagis ir apgavikas, kaip žinome, buvo nelabas žaltys, kuris sugundė ir apgavo mūsų pramotę Ievą.

Sociologai kažkodėl nesidomi, kodėl mūsų dievai iš nelabojo ima pavyzdį. Mums nepavyko nutverti už rankos nė vieno iš mūsų dievų, kuris būtų nepakantus šiai savo dieviškajai silpnybei. Ko gero jiems dieviškumo per maža, jeigu jie jį pagardina dar ir doze velniškumo. Vis dėlto, idomu, kodėl jie painioja savo dieviškąją prigimtį su velnio niekšybe. Gali būti ir taip, kad mūsų dievai, po lošimų namus, po vagių irštvas, po aferistų ir meilužių landynes besitreniodami, tą savo dieviškumą išbarsto ir ilgainiui tampa paprastais mirtingaisiais.

Verčiau pasidomėkime pusdieviais, piliečiais ir vergais.

Mūsų herojais žavimasi, jie yra garbinami. Keista, tačiau mūsiškiai anaipol nėra panašūs į graikų herojus. Nei mūsiškiai stengiasi atlikti kokį nors žygdarbį, nei jie sumano kokį nors tautai naudingą įstatymą. Galiausiai, pati išventinimo procedūra atrodo keistai. Pakanka lai-

mėti alaus ar pilstuko gėrimo varžbas, ir tu — jau herojus. Išmok bent kiek pakenčiamiau įmesti kamuolį į krepšį, paimti kyšį, sukelti skandalą ar muštynes, ir tu — jau herojus. Apie tave rašo laikraščiai, tavimi visi stebisi, žavisi, stengiasi imti pavyzdį. Deja, tai vis vienadieniai herojai. Jie pas mus išsigimė dar sparčiau ir už dievus. Nepriklausomybės ir atgimimo apyaušryje turėjome herojų, kurie žuvo už laisvę, tačiau jiems ant kapų pastatė paminklus ir juos pamiršo. Kada ne kada, kartą — kitą per metus juos prisimena, ant kapų gėlių padeda. Tačiau jų pavyzdys niekam nereikalingas, tauta stengiasi, kad jaunoji karta apie jų žygdarbius ir pasiaukojimą nieko nesužinotų. Laikai kiti, mados kitos...

Mūsų piliečiai, kaip jau buvo sakyta, eina balsuoti ir t.t. Per rinkimus išrenka atstovus į valdžią, kurie, į tą valdžią pakliuvę, tuoj pat tampa dievais. Idomu, kad graikai asmenims, renkamiems į valstybės tarnybą, surengdavo egzaminus, kurie būdavo gan priekabūs ir vykdavo viešai. Jeigu kildavo įtarimų, ar asmuo tam tinka, reikalą spręsdavo kelių šimtų piliečių teismas.

Kažkaip keistai susiklostė, kad mūsų piliečiai jokių egzaminų kandidatams į dievus nesuruošia, o paskui stebisi, iš kur tiek sukčių ir perėjūnų valdžioje privisę. Už tai (už kvailumą) dievai piliečius taip pat skaudžiai baudžia. Ko gero, ir su piliečiais bus ne viskas tvarkoje. Kai kurie žinovai sako, jog piliečių turime dar labai mažai, kad pagrindinę visuomenės dalį sudaro vergai. Ar vergas balsuoja, ar ne, tai nieko nereikia, nes niekas su jo valia nesiskaito, niekam ji nerūpi, todėl jie ir neina balsuoti. O dievai, palikti be priežiūros, pamažu nelabaisiais virsta...

Mūsų tyrimas atliktas, griežtai prisilaikant istorijos ir visuomenės mokslų bei Linėjaus nustatytų normų. Nemanome, jog trumpoje studijoje vertėtų skaitytoją kamuoti moksliniais terminais, sudėtingais išvedžiojimais ir begale pavyzdžių, turinčių įrodyti mūsų tyrinėjimų mokslinumą, išsklaidyti skeptikų nepatiklumą, arba daugybe nuorodų į kitų mokslininkų darbus, turinčią įrodyti mūsų teismumą. Nagrinėjami reiškiniai (mūsų visuomenės raida) čia pateikti nešališkai, o jų tikslumą ištirs mūsų ainiai. Jie patikrins mūsų išvadas ir mus pasmerks arba išteisins.

Jeigu kas nors mūsų darbą peržiūrės ir pateiks savo išvadas, jiems mūsų nuoširdi padėka.

Atostogų įpročiai atspindi charakterį

Darbo vergas

Tokie žmonės tik ir svajoja, kada prasidės atostogos, kad netrukdomi galėtų užsiimti savo mėgstamais darbais, pagilintų profesines žinias, išmėgintų save naujoje veikloje.

Būtent jie ir skelbia, jog atostogos — tai ne dykinėjimo, o veiklos pakeitimo metas. Tad nereikia stebėtis, matant tokio charakterio žmogaus kitų šeimos narių liūdnus žvilgsnius, kai visi tik ir kalba, kokių naujovių patirs per atostogas.

Darbo vergas nepradžiugins šeimos net kalbomis apie kokią ekskursiją ar poilsį gamtoje.

Jei kuris nors darboholikas, neat-sispirdamas šeimos reikalavimams, išvyksta kartu su visais prie jūros, poilsiaujančius palieka jau pirmomis atostogų dienomis, kategoriškai įrodinėdamas, kaip jam svarbu kaip tik dabar būti namuose. Tam jis sugalvoja įvairiausių priežasčių.

Toks žmogus taip elgiasi visai ne dėl to, kad nemylti savo šeimos, o tik dėl neigiamo požiūrio į tokį atostogavimo būdą.

Šeiminkas

Jis atostogas leidžia kaip ir eilines darbo dienas: namų rūpesčiai,

buto remontas, baldų perstatinėjimas, darbai sode. Ypač didelį dėmesį jie skiria daržui: lysvės sukastos „pagal virvelę“, niekur jokios piktžolės, šiltnamiai pilnas ankstyvųjų daržovių, gėlynai.

Vyrai šeiminkai mėgsta krapštytis prie automobilio, muistis garaže, patalkininkauti tokiuose pat darbuose giminėms, draugams.

Toks sutuoktinis niekada nepareikš noro atostogauti vienas. O jei jūs pareikšite tokį norą, būsite nesu-prastas.

Jūsų bandymai ilsėtis atitrūkus nuo namų rūpesčių sutuoktinio bus suprasti kaip išsisukinėjimas.

Filosofas iš prigimties

Jis randa pasitenkinimą mąstydamas apie pasaulį ir apie savo vietą jame, nors iš šalies to galima ir nepastebėti.

Jei jis gyvenime gerai prisitaikė, tai gali atrodyti kaip geras šeimos narys (tėvas, motina), visuomenišką žmogus, sumanus verslininkas.

Apie tokią filosofinę natūrą liudys žmogaus pomėgis daug skaityti, laisvalaikio pabūti vienam gamtoje, per atostogas išvažiuoti kur nors, kur jam šeima ar kompanija netrukdytų.

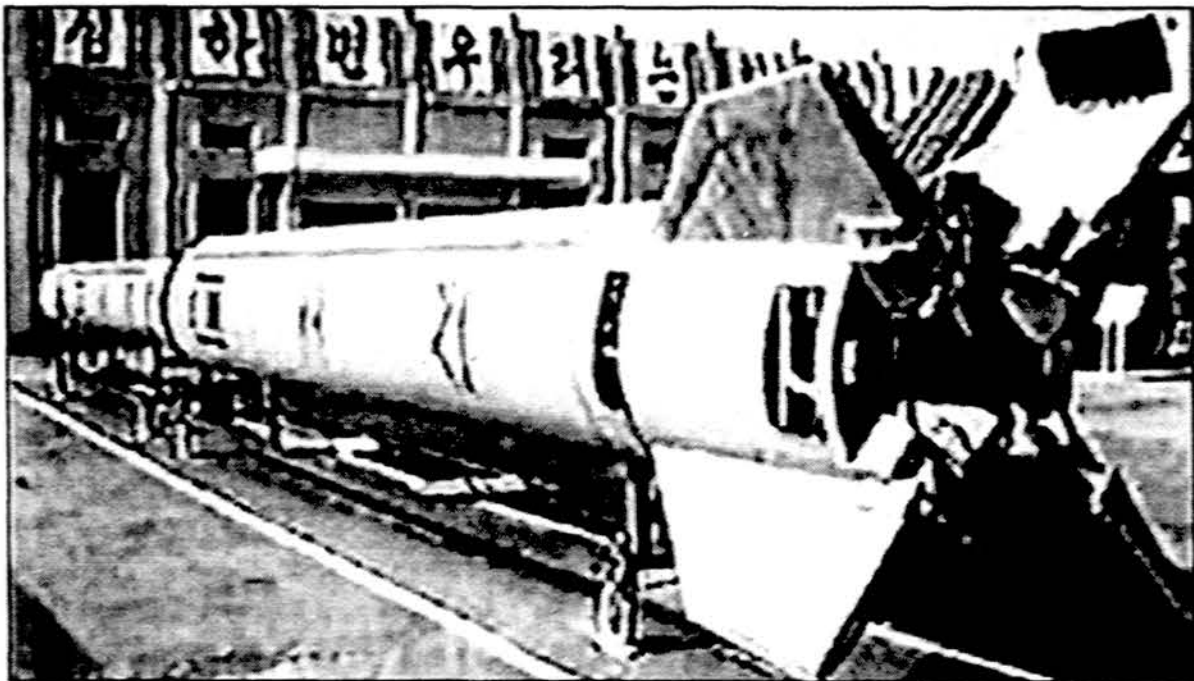
„Klaipėda“

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Šiaurės Korėja žada testuoti raketų bandymus

Raketa „Taepodong-2“.

BBC nuotr.

Seoul, liepos 6 d. („Reuters“/BNS) — Šiaurės Korėja tik ketvirtadienį prisipažino bandžiusi raketą ir pažadėjo testuoti šią veiklą bei išpėję panaudosianti jėgą, jei tarptautinė bendrija mėgins sustabdyti Pyongyang.

Šis pareiškimas pasirodė, kai Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryboje JAV ir Japonija pareikalavo įvesti sankcijas Šiaurės Korėjai. Tačiau kitos Saugumo Tarybos narės tam nepritarė.

Japonijos premjeras Junichir Koizumi ir JAV prezidentas George W. Bush telefonu susitarė bendrai parengti JT rezoliuciją, reikalaujančią, kad visos šalys pristabdytų Šiaurės Korėjai skirtų priemonių, prekių ir technologijų, kurias būtų galima panaudoti raketoms gaminti, tiekimą.

Šių vadovų pokalbis įvyko po to, kai Rusija ir Kinija pasisakė prieš sankcijas Šiaurės Korėjai. Panašiai JT Saugumo Tarybos narių nuomonės išsiskyrė ir Irano branduolinės krizės klausimu.

Šiaurės Korėja trečiadienį paleido mažiausiai šešias raketas, tarp jų — tolimojo nuotolio „Taepodong-2“, tokiu būdu smarkiai padidindama įtampą Šiaurės Azijoje bei susilaukdama tarptautinės bendrijos pasmer-

kimo.

Praėjus dar 12 valandų, nepaisant kilusios pasipiktinimo bangos, buvo paleista septintoji raketa, pranešė Japonijos ir Pietų Korėjos atstovai.

Šiaurės Korėjos tolimojo nuotolio daugiapakopės raketos, kaip manoma, gali pasiekti Aliaską, bet trečiadienį paleista „Taepodong-2“ nukrito 40 sek. po paleidimo. Pasak kompetingo Pietų Korėjos saugumo pareigūno, raketa nukrito į Japonijos jūrą.

Pietų Korėjos gynybos ministras pareiškė, jog išanalizavus duomenis apie Šiaurės Korėjoje esančios starto aikštelės įrengimus ir personalą galima daryti prielaidą, kad raketos bus leidžiamos ir toliau.

Pietų Korėjos laikraštis „Chosun Ilbo“ cituoja valdininką, pasak kurio, Šiaurės Korėja ketina išbandyti dar tris ar keturias vidutinio veikimo nuotolio raketas.

Televizijos kompanija „NBC News“, remdamasi neįvardytu Amerikos valdininku, praneša apie rengiamą paleisti antrąją raketą „Taepodong-2“, tačiau ji į starto aikštelę dar neatgabenta. Ekspertų nuomone, pasirengimas gali trukti keletą dienų, bet ne savaitę.

Dūma dar labiau išplėtė prezidento galias

Maskva, liepos 6 d. („Interfax“/BNS) — Valstybės Dūma trečiadienį patvirtino įstatymo pataisas, suteikiančias Rusijos prezidentui įgaliojimus panaudoti armiją ir specialiąsias tarnybas kovai su terorizmu už šalies ribų.

Dokumente numatyta, kad valstybės vadovas „nusprendžia panaudoti už Rusijos teritorijos ribų ginkluotųjų pajėgų formuotes ir specialiosios paskirties dalinius kovai su teroristine veikla, vykdoma prieš Rusiją ar Rusijos piliečius, taip pat pilietinės neturintčius asmenis, nuolatos gyvenančius Rusijoje“.

Įstatymo projektas priimtas trečiuoju, galutiniu svarstymu. Jam vienbalsiai pritarė 429 deputatai. Prieštaraujančiųjų ar susilaikiusiųjų nebuvo.

Kaip pažymėjo Dūmos saugumo komiteto vadovas Vladimir Vasiljev, prezidentas, priimdamas sprendimą pradėti antiteroristinę akciją užsienyje, „turės apie tai pranešti Federacijos Tarybai nenurodydamas bendro dalinių skaičiaus, operacijos regiono ir terminų“.

V. Vasiljev nuomone, „priėmus šį įstatymo projektą bus galima veiksmingai kovoti su terorizmu ir Rusijos teritorijoje, ir už jos ribų“.

Patvirtintasis dokumentas numato ir kai kurių apribojimų bei draudimų žiniasklaidai. Pavyzdžiui, įstatymo projekte, kurį dar turės patvirtinti Federacijos Taryba, sakoma, kad „nušviečiant kontrteroristinę operaciją draudžiama žiniasklaidoje paskleisti žinių apie tokios operacijos specialiąsias priemones, techninius būdus ir taktiką, jei jų paviešinimas gali pakenkti kontrteroristinės operacijos eigai arba sukelti pavojų žmonių gyvybei ir sveikatai“.

Šių reikalavimų nesilaikantys žurnalistai bus drausminami didelėmis piniginėmis baudomis.

Be to, deputatai įstatymuose atgaivino ir punktą dėl turto konfiskavimo. Nuo šiol įstatymas numato galimybę „prievarta neatlygintinai perimti valstybės nuosavybės“ pinigų, vertybes ir kitą turtą, gautą įvykdžius nusikaltimą, susijusį su teroristine veikla, konkrečiai, su tiesioginiu finansavimu.

EUROPA

BRIUSELIS

Per svarbias derybas su Europos Sąjunga (ES), kurios įvyks antradienį, Iranas nepateiks oficialaus atsakymo į tarptautinius pasiūlymus mainais į urano sodrinimo sustabdymą, pranešė iranėčių pareigūnai. „Antradienio susitikimas skirtas tik neaiškumams pašalinti. Iranas per tą susitikimą nepateiks savo galutinio atsakymo“, — sakė vienas Irano pareigūnas, nenorėjęs, kad būtų skelbiama jo pavardė.

RYGA

Latvijos parlamentas ketvirtadienį beveik vienbalsiai pritarė brigados generolo Jurij Maklakov paskyrimui respublikos nacionalinių ginkluotųjų pajėgų vadu. J. Maklakov kandidatūrai pritarė 80 deputatų, vienas susilaikė, pasisakiusių prieš nebuvo. Deputatai taip pat atleido iš pareigų ankstesnįjį ginkluotųjų pajėgų vadą Gaidis Andris Zeibots. Už jo atstatydinimą balsavo 77 deputatai, prieš — vienas, dar vienas susilaikė.

HELSINKIS

Pirmininkavimą ES pradėjusi Suomija linksmisina platindama naujienas lotynų kalba, taip norėdama priminti europiečiams jų senas šaknis. Europos naujienos Suomijos pirmininkavimo 25-ioms narėms pusmetį bus skelbiamos Suomijos tinklalapyje adresu: www.eu2006.fi. „Norime ir pasilinksminti, ir būti sąžiningi“, — sakė Suomijos atstovas spaudai paaiškindamas, kad pirmą sykį naujienos lotynų kalba buvo pradėtos platinti 1999 m., kai šalis paskutinį kartą pirmininkavo ES.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas George W. Bush tvirtai parėmė Gruzijos siekį įstoti į NATO, nors jo komentarai gali sukelti Maskvą prieš kitą savaitę įvyksiantį Didžiojo aštuoneto (G-8)

viršūnių susitikimą. G. W. Bush savo paramą Gruzijos prezidentui Michail Saakašvili pademonstravo tokiu metu, kai didėja įtampa tarp Tbilisi ir Maskvos. „Tikiu, kad NATO būtų naudinga, jei Gruzija būtų NATO narys, ir manau, kad tai būtų naudinga Gruzijai, — Ovaliniame kabinete priėmęs M. Saakašvili sakė G. W. Bush. — Su savo partneriais NATO aiškinimės, ar negalime kiek palengvinti Gruzijai šio kelio“.

* * *

Buvęs bankrutavusios JAV energetikos milžinės „Enron Corp.“ įkūrėjas ir prezidentas Ken Lay, pripažintas kaltu dėl sąmokslų ir sukčiavimo, trečiadienį mirė ligoninėje taip ir nesulaukęs nuosprendžio. 64 metų K. Lay, kuris pablogėjęs sveikatai buvo paguldytas į Colorado valstijos Aspen miesto ligoninę, trečiadienį anksti rytą patyrė širdies priepuolį. 2006 metų gegužę prisiekusieji paskelbė nuosprendį K. Lay ir jo pavaduotojui Jeffrey Skilling, kurių sukčiavimas paskatino bendrovės žlugimą, ir pripažino teisiamųjų kaltę.

MEKSIKA

MEXICO

Meksikoje perskaiciuojant prezidento rinkimų balsus, trečiadienį persvarą buvo įgijęs kairiųjų kandidatas Andres Manuel Lopez Obrador, bet maždaug vidurnaktį pradėjo pirmauti konservatyvusis buvęs energetikos ministras Felipe Calderon. Vykstant dramai, kuri priminė JAV prezidento rinkimų balsų perskaiciavimą Floridoje 2000 metais, iš pradžių pirmavo vienas, o paskui — kitas kandidatas. Pareigūnai nurodo, kad skelbti laimėtoją dar per anksti.

ARTIMIEJI RYTAI

BEITH LAHIJA

Gazos Ruozo šiaurėje esančiame Beith Lahija mieste ketvirtadienį kilo įnirtingas Izraelio pajėgų ir palestiniečių kovotojų mūšis. Susirėmimas kilo Izraeliui pasiuntus į tą rajoną tankus su užduotimi užtikrinti, kad Izraelio teritorija nebebūtų apšaudoma raketomis. Iš izraeliečių tankų ir sraigtasparnių apšaudomos kovotojų pozicijos. Kovotojai atsakė automatų ugnimi.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

4801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

AR GALI ATAUGTI PLUNKSNOS STALINO NUPEŠTAI VIŠTAI?

Vieną kartą pas Staliną atėjo žurnalistas ir paklausė — kočia yra „didžiojo tautų vado“ Stalino nuomonė apie vergus ir vergo sąmonę. Stalinas įsakė atnešti vištą ir čia pat ją gyvą nupešti. Nupeštoji, drebandi višta baugiai ėmė glaustis prie to, kuris ją nupešė. „Štai jums ir atsakymas, — nusijuokė Stalinas, — juo labiau ją peši, juo labiau ji glaudžiasi prie savo kankintojo. Tai ir yra vergo sąmonė“.

Stebint procesus Lietuvoje, dažnai kyla mintis, — o kodėl Lietuvoje vis dar tokia populiari rusiška muzika, rusiškos TV laidos, kodėl politikai, kurie net neslepia savo artimų simpatijų bei nostalgijos kažkada mus okupavusiai ir išprievartavusiai valstybei, yra mūsų itin gerbiami ir nuolat renkami? Aprašytasis Stalino eksperimentas su višta atsako į daugelį klausimų — višta per šešiolika laisvės metų neužmiršo ir turbūt niekada neužmirš „meilės“ jį nupešusiam okupantui. Tai „normali“ psichologinė būseną ir nereikia stebėtis, kad tiek daug žmonių Lietuvoje ir vėl balsuos už koki nors suktą naująjį rusą iš Kedainių ar kažkokio Borisov statytinį kurioje nors kitoje partijoje.

O jei (neduokDie) dabar būtų surengtas koks nors referendumas dėl okupacijos (vištos nupešimo) fakto paneigimo, bijau, kad esama rimto pavojaus, jog dauguma tautiečių balsuotų vergiškai, pataikūniškai.

Ir tada kyla klausimas — ar daro ką nors mūsų saugumas, valstybės vadovai ir strategai, kad vištos sąmonė keistųsi laisvojo ir oraus Lietuvos piliečio link?

II

Tautos sąmonė yra toks keistas inertiškas reiškinys, kuris auga ne tiek statant Žemutinių pilių mulia-

žus ar tiesiant kelius, kiek strategiškai investuojant į nacionalinę kultūrą ir švietimą. Ne į kokius nors nusigėrusių teatralų ar rašytojų, dailininkų sadomazochistinius eksperimentus, o į nacionalinės svarbos teatrą, literatūrą, dailę — ugdančius harmoniją, sąmoningumą. Ramybės ir pilnatvės pojūtį. Investuojant į itin gerus mokytojus bei jų paruošimą itin gerame Pedagoginiame universitete!

Ar esama valstybės investicijų į nacionalinę, orią (nebe vištos sąmonę) savimonę. Neseniai teko sudalyvauti „Maxima“ talentų apdovanojimuose Lietuvos Televizijoje. Smagu, bet... Kodėl privati verslo struktūra darosi sau reklamą, finansuodama gabius vaikus — juk tai valstybės pareiga? Aišku gerai, kad tuo metu, kol valstybėje vis dar labiau rūpinamasi EU pinigų „otkatais“ bei tarppartinėmis rietenomis, bent privatus verslas kelis gabesnius moksleivius paremia. Bet šiaip ar taip — tai didelė gėda mūsų valstybei...

III

Kiekvienoje valstybėje ar tautoje egzistuoja pasyvioji neanalizuojanti masė, kuri, ko gero, yra pats pavojingiausias demokratijos segmentas — nes per ją sužalotą sąmonę ir vergiškas emocijas gali veikti įvairios penktosios kolonos ir Archangelsko statytiniai. Galima nebent guostis, kad idiotizmas yra bendražmogiškas reiškinys — psichologai, politologai ar visuomenininkai skaičiuoja, kad tai sudaro nuo 50 procentų iki 80 kiekvienoje šalyje. Problema ta, ar tie likę 50–20 procentų užtikrina progresyvią valstybės raidą? Ar jie ima pataikauti tiems likusiems 50–80 procentų bei papirkinėti šiuos naivuolius nerealiais pažadais, sumuštiniais, Žvagučio koncertais ar ledais, kad paskui pasipelnytų iš šių žmonių kvailumo...

Netgi masinius renginius ar pramogų kultūrą būtų galima kreipti ne vergo sąmonės linkme, o laisvojo piliečio ugdymui. Pvz., pasaulio turistams ir mūsų vaikams tikrai įdomiau būtų matyti būsimajame Vilniaus vandens parke savus, lietuviškus (mitologinius ar kraštovaizdžio) romantinius aspektus, negu pseudo konkursą laimėjusių pseudo Polinezijos muliažų, ugdantį nevisavertiškumo kompleksą.

Lygiai taip pat ir A. Zuokas, kuris dabar užsidedęs nugriauti Sporto rūmus ir statyti Neries pakrantėje Gugenhaimo muziejų, galėtų geriau tokioje šventoje (šalia pilių teritorijos!) vietoje suprojektuoti ir pastatyti tai, ko niekur pasaulyje nėra — Lietuvos istorinius požemius su kaukais ir baidukais, karalių kriptomis... T.y. — pastatyti unikalią lietuvišką istorinių atrakcionų ir pramogų parką — muziejų, o ne dar vieną svetimtautių įkurtą ir jų reikmes atspindintį statinį?

IV

Apie idiotizmo fenomeną neseniai „Literatūroje ir mene“ smagiai samprotavo garsus amerikiečių rašytojas, mąstytojas Kurt Vonnegut, kuris latvių žurnalisto paklaustas: „Kaip galėjo atsitikti, kad toks idiotas tapo dabartiniu JAV prezidentu?“, atsakė:

K. Vonnegut: „Tai iš dalies susiję su mūsų rinkimų sistema... Be to, maždaug penkiasdešimt procentų mūsų, jūsų arba kurios kitos tautos visuomet yra kvailiai“.

Žurnalistas: „Ar tikrai tik penkiasdešimt?“

K. Vonnegut: „Apskritai nenorėjau būti šiurkštus jūsų valstybės atžvilgiu. (Juokiasi). Mūsų valdymo forma šiuo metu yra televizija. Televizija — tikroji valdžia, daugeliui žmonių televizija atstoja gyvenimą. Taigi taip, mes, bombarduodami Iraką, puikiai prasiblaškę, kol mūsų tvirtieji kariai veržėsi į priekį, bet tai buvo televizijos šou, beveik visiems tapęs pagrindiniu žinių šaltiniu. Kaip patrauklu! Filmai apie karą padarė karą gerbiama, nors karas yra bjauriausia liga, kuria gali susirgti šis pasaulis, tačiau filmai rodo, kad jis to vertas. Man gaila, kad šiuo metu mūsų valstybė valdo visą pasaulį, nes tai baisi val-

stybė“.

Žurnalistas: „Ar jūs patriotas?“
K. Vonnegut: „Aš net nežinau, ką šis žodis reiškia. Apskritai mylių amerikiečių tautą, myliu Jungtines Valstijas, mano protėviai, kurie čia persikėlė iš Vokietijos prieš Pilietinį karą, XIX a. septintame dešimtmetyje, statė šią valstybę su viešosiomis mokyklomis, teatrais ir simfoniniais orkestrais. Bet dabar ši nuostabi valstybė paimta į nelaisvę“.

V

Ką daryti, kad situacija keistųsi? Ar yra tarp dabar Lietuvoje veikiančių partijų tokia, kuri būtų ta kitokios gyvenimo Gerosios vilties kibirkštis? Ko gero ne — prieš laikiniuose rinkimuose vėl rinksimės tarp blogų ir labai blogų...

O pakeisti situaciją gali Dievulis. Anglijoje pranašaujama sausra, kokios praeitą šimtmetį net nebuvo. (Gal tai kažkiek atspindi ir katastrofišką smegenų sausrą Lietuvos politikoje?) Ten griežtai taupomas vanduo, uždrausta laistyti daržus, žolę. Tuo pačiu mokslininkai perspėja apie artimiausių keturiasdešimties metų perspektyvą — dėl globalinio atšilimo Anglija gali atsidurti po vandeniu. Lietuvoje irgi liks tik kelios salelės — Medvegalis, Šatrijos kalnas ir Gedimino pilis...

Bandant įsivaizduoti, kas būtų, jeigu tai realiai prasidėtų (ogi jau prasidėjo!), manau, kad daugelis nereikalingų problemų atkristų — pavydas kaimynui, neapykanta kitaip mąstančiam, godumas, apkalbos, nesąžiningos EU pinigų dalybos. Būtų labai rimtai susirūpinta, kaip išgyventi. Taip ir buvo sausio 13-osios naktį — buvome gražūs, vieningi, nes mums rūpėjo išlikti nesutraiškytiems. Tad Dievas turi tokią nemaloną apokaliptinio auklėjimo priemonę, kurią žmonija dažnai užmiršta ir vėl pradeda elgtis nesąmoningai ir kvailai, it kokie irzlūs, savanaudiški vaikai. Pasaulis pirmąsyk taip arti susinaikinimo, kad galėtumėme toliau ramiai žaisti žaidimus, kurie prie to privedė.

VI

K. Vonnegut: „Man nepatinka, kas daroma žmonėms. Kaip gyvenamoji vieta mūsų planeta, praeiktoji, yra graži ir nuostabiai sukurta, bet baisus šios vietos kančių mastas: daugiausia jas sukelia žmonės, ne tiek daug gamta — ugnikalniai, žaibai ir uraganai. Man nepatinka, ką žmonės daro šiai gražiai planetai“.

Žurnalistas: „Prieš kelias dienas mes kalbėjome su indėnais hopiais. Jie nepakeitė savo gyvenamosios vietos beveik du tūkstantčius metų. Mes jų klausėme, koks jų santykis su baltaisiais, jie atsakė — ramus, nes jie tiki senų pasakojimu, kad baltiesiems greitai nusibos, jie sulips į laivą ir nuskris į Mėnulį. Taigi ir greitai jų nebeliks, dėl jų jaudintis neverta“.

SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI • SKELBIMAI

SIŪLO DARBA

Darbai reikalingi dažytojai, su darbo patirtimi. Būtina turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai. Tel. 847-980-7887.

Esthetician needed for Oak Park Spa. Receptionist needed for Oak Park, Downers Grove and Batavia. Receptionist must speak English. Call 708-805-2696

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

IŠNUOMOJA

IŠNUOMOJAMAS

2 miegamųjų butas New York, arti prie Brooklyn College. Pusrūsyje, pilnai išklotas kilimine danga. Lietuviškai: 1-917-496-9079 Angliškai: 1-718-377-5873

Po specialiai 2006 m. liepos 1 d. suorganizuotų ASK „Lituanica“ varžybų Pasaulio lietuvių centro (Lemont, IL) naujojoje Jaunimo rūmų salėje. Kairėje: varžybų organizatorius, treneris Stepas Žilys ir treneris Robertas Paulauskas, iš dešinės — treneriai Darius Siliūnas ir Algis Rugienis, o krepšininkų viduryje — Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus. Indrės Tijūnėlienės nuotr.

JAV LIETUVIAI KREPŠININKAI ŽAIDĖ LIETUVOJE

JAV lietuvių jaunimo krepšinio komanda dalyvavo IV Lietuvos Tautinėje olimpiadoje, kuri vyko birželio 30–liepos 2 d. Panevėžyje, Vilniuje, Kaune, Šiauliuose ir Trakuose.

Krepšinio komanda iš Dėdės Samo žemės buvo vienintelė šio krašto atstovė olimpiadoje, kurios iškilmingas atidarymas vyko Panevėžyje su sportininkų parada bei kita programa. Iš Amerikos atvykę krepšininkai, vadovaujami čikagiečio Aurimo Matulevičiaus, su kelių vietinių lietuvių talka keturių komandų turnyre užėmė II vietą.

Čempionų titulą iškovojo Kauno „Atleto“ penketukas (jam atstovavo Lietuvos Kūno kultūros akademijos studentai), nugalėjęs JAV lietuvių 96:92, nors šie buvo laikomi favoritais.

Pirmas tris vietas užėmusios komandos (Kaunas, JAV ir Panevėžys) iškovojo po 2 pergalės ir patyrė 1 pralaimėjimą. Tačiau „Atletui“ nugalėtojo titulas atiteko, turint geresnį tarptausio rungtynių taškų santykį. Paskutinę — ketvirtąją — vietą užėmė Vilniaus „Perlo“ komanda, kuri liko be pergalės.

Iš viso buvo rungtyniaujama 17-oje sporto šakų. Jos turėjo parodyti jaunųjų sportininkų rezervą, kuris galėtų ruošti 2012 m. Londone (Anglijoje) įvyksiančioms vasaros olimpinėms žaidynėms. Šio renginio samata siekia 400,000 litų, tik gaila, kad tarp JAV lietuvių sportininkų olimpinės žaidynės nesukėlė didesnio susidomėjimo, nepaisant, kad čia gyvena neblogio lygio sporto entuziastų.

Edvardas Šulaitis

Jaunimo rūmuose š.m. liepos 1 d. Iš kairės: ASK „Lituanica“ pirmininkas ir Pasaulio lietuvių centro tarybos narys dr. Donatas Siliūnas, treneris Darius Siliūnas, LR prez. Valdas Adamkus ir treneris Algis Rugienius. Indrės Tijūnėlienės nuotr.

Dr. Donatas Siliūnas (kairėje) įteikia LR prez. Valdui Adamkui nuotrauką iš „Lituanikiukų“ 2005 m. kelionės į Lietuvą, o taip pat nuotrauką iš varžybų Čikagos „United Center“, kur žaidė Darius Songaila ir Šarūnas Jasikevičius, o trys tūkstančiai sirgalių vilkėjo geltonos, žalios ir raudonos spalvos marškinėlius.

Donato Tijūnėlio nuotrauka.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

DR. PETRAS KISIELIUS — CICERO LIETUVIŲ UOLA

Pagerbtas nusipelnęs
tautietis

Jeigu apaštala Petrą Jėzus pavadino uola, ant kurios turėjo pastatyti Bažnyčią, tai Cicero lietuviai savąjį Petrą (Kisielių) paskelbė šios vietovės uola, ant kurios pečių laikė mūsų tautiečių veikla.

Iš kairės: dr. Petras Kisielius, kun. dr. Kęstutis Trimakas ir kun. Arvydas Žygas.
Jono Kuprio nuotr.

Tokios mintys nuskambėjo birželio 29 d., minint Šv. Petro ir Povilo šventę. Susirinkome į Šv. Antano parapijos pastatą išreikšti pagarbą bei padėką dr. Petriui Kisieliui.

Ketvirtadienio vakare po pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje (jas aukėjo kun. dr. Kęstutis Trimakas kartu su kun. dr. Arvydu Žygu) jų dalyviai susirinko į lietuviams skirtą kambarį. Ši kartą atėjo daugiau tautiečių, nei jų sueina sekmadieniais per tradiciją tapusias „kavutes“. Atėjo ir daug Kisielių šeimos narių, taip pat gerų draugų bei pažįstamų.

Renginio pradžioje buvo pasivaišinta skaniais užkandžiais, užsigeriant arbata. Tada prasidėjo kalbos bei sveikinimai žymiajam varduvininkui. Žodį tarė Cicero lietuvių darbuotoja Jonė Bobinienė, kuri buvo viena šio renginio organizatorių. Ji pakvietė žinomą visuomenininką ir

spaudos darbuotoją, Bronių Nainį pristatyti šio suėjimo „kaltininką“.

Kalbėtojas — dažnas svečias Cicero lietuvių tarpe, prisipažino esąs ilgametis dr. Petro draugas — dar iš senų laikų tėvynėje. Jis pabrėžė, jog ir tada varduvininkas gražiai dainuodavo. „Visą gyvenimą jį lydėjo daina, gera nuotaika“, —

Basanavičiaus žodžiais: „Tu pasakei tautai, kuriuo keliu ji turi eiti“.

Daug gražių sveikinimo
žodžių ir gėlių

Su sveikinimo kalbomis vėliau prisistatė Cicero sekmadieninių renginių vadovė Mėta Gabalienė, lietuvių choro vedėja Vilma Meilutytė, LB Cicero apyl. valdybos pirm. Min. daug. Baukus, ALTo pirm. adv. Saulius Kuprys, šio renginio sumanytojas muz. Marius Prapuolenis, buvęs ilgametis Kisielių šeimos kaimynas Cicero kun. dr. Arvydas Žygas (jis kartu su kunigu dr. Trimaku tą vakarą aukėjo šv. Mišias, Cicero Šv. Antano bažnyčioje).

Visi kalbėtojai išskėlė dr. Petro pasižventimą. Prisiminė, kad jis dažnai vidurnaktį su savo krepšiu ir medicininiu švirkštu ateidavo pas jų senus tėvus. Kun. dr. Žygas išskėlė dr. Petro nuopelnus ir Cicero lietuviams tikintiesiems, savai parapijai. Jis pažymėjo net tokį faktą, jog neseniai iš Lietuvos Cicero lietuvių tarpe lankęsis vysk. Ivanauskas sakė, jog Cicero jautėsi lyg būtų nuvažiavęs į Lietuvos kaimą. Ir tai vis dr. Petro nuopelnas, nes jis mokėjo ir moka burti tautiečius į glaudų būrį.

Kun. Žygas taip pat išskėlė ir dr. Petro žmonos Stefutės įtaką dr. Petriui ir visai jų šeimai (abu jų vaikai turi daktaro laipsnius, sėkmingai dirba savo profesijose).

Pabaigoje kalbėjęs pats varduvininkas nesijautė toks žymus ir be nuodėmių. Jis pažymėjo, kad jeigu Dievas atleido net šv. Petriui, tai ir jam atleis už padarytas klaidas. Jis taip pat dėkojo ir savo žmonai, turėjusiai daug kantrybės gražiai rūpintis šeima.

„Kiekvienas mano pacientas atrodė kaip mano giminė ir visais jais aš vienodai rūpindavausi“, — kalbėjo apie pusšimtį metų medicinos srityje dirbęs dr. P. Kisielius, kuriam buvo sugiedota „Ilgiausių metų“.

Rugpjūčio 17 d. dr. P. Kisielius minės savo 89-ąjį gimtadienį. Tačiau dar vis, pagal išgales, dirba tautiečių tarpe.

Norisi pažymėti, kad šių eilučių autorius kartu su dr. P. Kisieliu tuo pačiu laivu 1949 m. rudenį atplaukė į Dėdės Samo žemę. Negana to, visą laiką gyvenome tame pačiame Cicero mieste, o taip pat kartu darbavomės kai kuriose organizacijose.

Edvardas Šulaitis

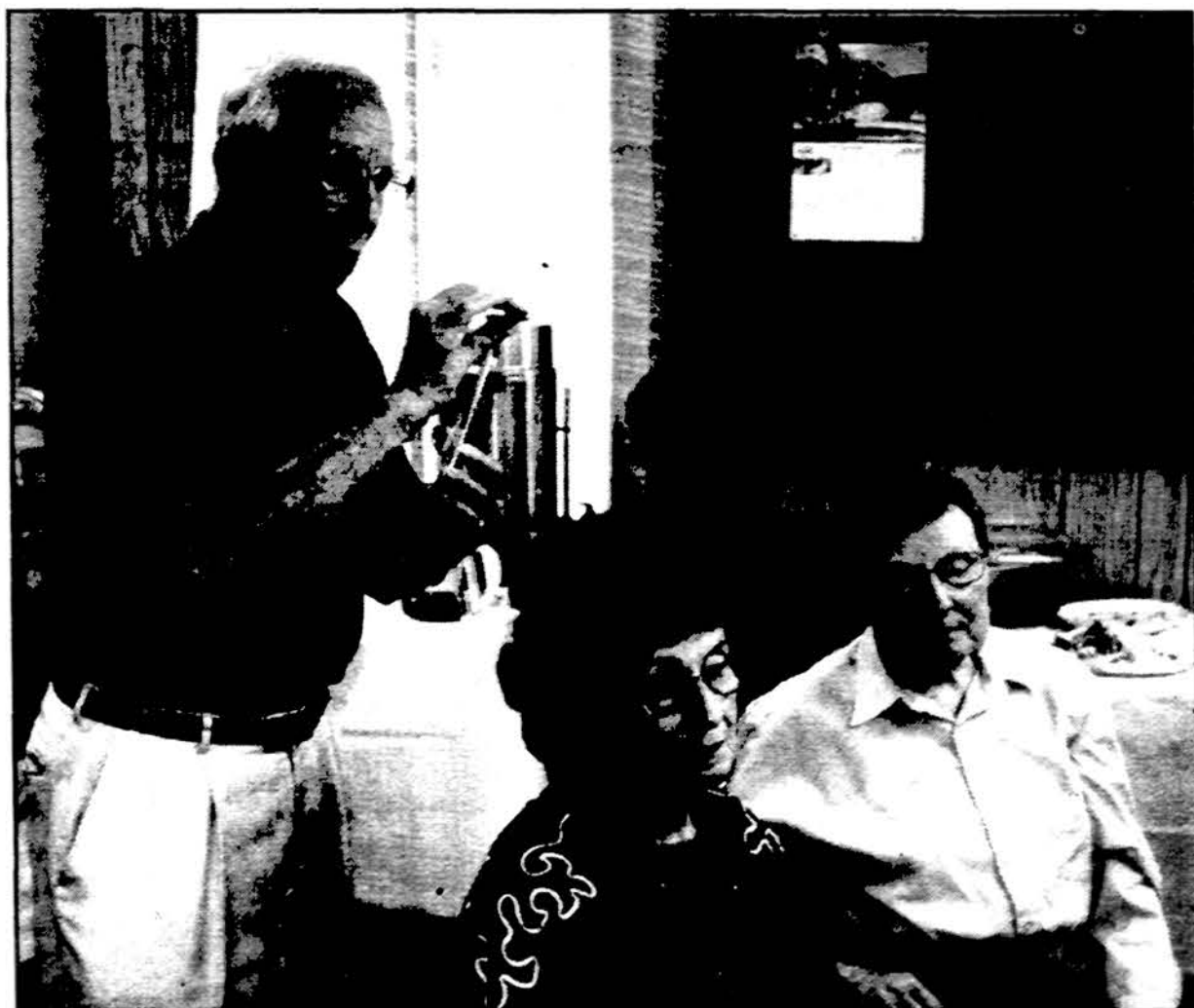
sakė jis.

Pažymėjęs, jog kalbėti apie dr. Petrą yra ir lengva ir sunku, pareiškė, kad jo darbų apibūdinimui žodžių nepakanka — reikėtų parašyti bent 4 knygas, nes jo gyvenimas ejo keturiomis kryptimis: giliai tikintis krikščionis-katalikas; lietuvis patriotas; visuomeninės veiklos žmogus; geras savo profesijos darbuotojas.

Jo krikščioniškos meilės dvasia ir patrioto bei visuomenininko savybės labai tiko gydytojo profesijai. Kalbėtojas nurodė, kad visi šie keturi būdo bruožai suformavo žmogų, kuris suteikdavo pagalbą visada ir visiems, kurie jos buvo reikalingi.

Pajutome dr. Petrą visose srityse, kur jis dirbo be atlyginimo (net ir sveikatos paslaugas dažnai teikdavo nemokamai). „Vargu ar kuris kitas taip darbavosi, kaip mūsų daktaras“, — teigė kalbėtojas.

Savo mintis Br. Nainys baigė dr.

Bronius Nainys pasakoja apie dr. Petro Kisieliaus (dešinėje) nueitą gyvenimo kelią. Viduryje Stefa Kisielienė.
Jono Kuprio nuotr.

KAIP ILGAI GYVUOS „MARGUTIS II“?

Praėjo didžioji šventė — 8-toji Dainų šventė. Ji buvo laukta net 15 metų. Iš rengėjų pareikalavo daug pastangų, rūpestių ir susikaupimo. Šiandien galime džiaugtis, kad ji praėjo laimingai ir išpuodingai. Čikaga sulaukė svečių. Liepos 2 d. savaitgalis buvo lietuvių dėmesio centre.

Prie šios gražios šventės pasisekimo prisidėjo ir „Margutis II“ — skelbė kiekvieną atsiųstą žinutę ir lietuviškų dainų garsais žadino tautiečių patriotinius jausmus. „Margutis II“ skelbė ne tik apie Dainų šventę, bet kiekvieną renginį radijo bangomis. Yra vakarų, kai „Margutis II“ stalas būna nuklotas pranešimais, ir visi jie būna gražiai paskelbiami.

Tačiau po visų švenčių seka dienos su savais rūpestiais. „Margutis II“ valdybai yra didelis galvosūkis, kaip išlaikyti šią seniausią

lietuviško radijo programą. Pavasari buvo paskelbtas piniginis vėjus. Sulaukėme aukų. Dėkojame visiems, kurie pasinaudojo įdėtais vokeliais ir atsiuntė savo aukas.

Praėjo šventė. Prasidėjo vasaros atostogos. Gyvenimas rieda sava vaga, o „Margutis II“ vos spėja sąskaitas mokėti. Kasa tuštėja, nes aukos visai sustojo. Kiekvieną vakarą į radijo klausytojus prabyla patyrę laidų pranešėjai, džiaugiamės jais. Dažnai paštas nepristato dienraščio laiku, bet „Margutis II“ visada prabyla į savo klausytojus nustatytu laiku — 8 val. vakaro 1450 AM radijo banga. „Margutis II“ perteikia naujausias žinias iš Lietuvos, kitas politines žinias bei įvairius skelbimus, niekad neatsisakydamas ar netrumpindamas teksto.

Penktadienio vakarais yra literatūrinės programos. Kitais vakarais sporto žinios iš Lemonto ir Lie-

tuvos bei kitos įvairenybės.

Tenka klausiti čikagiečių ir apylinkių lietuvių, kaip ilgai „Margutis II“ gyvuos? Sąskaitos nors nepadidėjo, bet ir nesumažėjo. Kiekvieną mėnesį išlaidos siekia 5,000 dol. Iš kur gauti paramos? Buvo prašyta Lietuvių fondo, bet gautas pažadas nepadengs nė vieno mėnesio išlaidų. Ar „Margutis II“ teks uždaryti?

Tikime, kad kiekvienam yra lengviau duoti, negu prašyti. Gyvename tokias dienas, kai tenka ir prašyti. Tenka vėl kreiptis į „Margutis II“ radijo klausytojus dėl paramos. „Margutis II“ yra ne pelno siekianti organizacija. Visos aukos nurašomos nuo Federalinių mokesčių. Prašome aukas siųsti adresu: 2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629.

„Margutis II“ valdyba

Mielus skaitytojus
kviečiame
apsilankyti
mūsų atnaujintame tinklalapyje

WWW.DRAUGAS.ORG

PAGUODOS TELEFONAS
1-866-438-7400

Skambinti
ketvirtadieniais
nuo 6 val. v. iki 9 val. v.

Lithuanian Mercy Lift nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios buvo paskirtos Lietuvos moterų krūtų vėžio ankstyvos diagnostikos tyrimų programai.
Prašome padėti Lietuvos moterims.

Gegužės mėnesio aukojo:

- \$1,000** Gražina Liautaud Charitable Trust, IL.
\$460 Viligailė Lendraitis, IL.
\$335 Victoria Karaitis, MI.
\$265 Maria Naris, IL.
\$200 Vitalis Lembertas, CA; drs. Vidyasagar ir Nagamani Dharmapuri, IL.
\$150 Paulius ir Dana Linauskas, IL; Sofia ir Bernard Mickevičius, IN; Wanda C. Jensen, IL.
\$100 Edward Leugoud, CA; Allan Konce, CA; Laura Kriaučinas, IL; Eugene Radziūnas, NE; Helland Family Trust, CA; Eugene Simaitis, MI; Maceikonis Family Foundation, Inc., FL; Algis ir Lucia Tirva, IL; Audrey Giedraitis, NY; Stanley ir Dalia Strasius, MI; Joseph Levonas, NY; John ir Wilma Gustaitis, TX; Aloyzas ir Birutė Petrikas, CT; Konstrancija Brazdys, IL; Aldona Ugenas, FL; The Dancy Family Trust, CA; Edward Zunar, MA; Kaz Rudaitis, CA; Rama Aras, NE; Nicholas Bauža, IL; Gražina Kasparat-Meyers, IL.
\$95 Ramutė Kemeža-Kazlauskas, IL.
\$75 Frank ir Daiva Meilė, IL.
\$60 Kazys ir Maria Domkus, CA.
\$55 Daina Rudaitis, IL.
\$50 Renate ir Ted Mackmiller, WI; A. ir D. Ratkelis, CA; Kathleen Moritis, WA; Marius ir Eglė Laniauskas, OH; Alė ir Eligijus Lelis, IL; Mark Bell, TN; Danuta Baltramaitis, IL; Nijolė Salčius, NY; Vytautas ir Wanda Jankus, NJ; Alma Keliuotis, IL; Eleanor Depenbrock, Washington, DC; Donatas ir Marian Greb, CA; Anele Apeikis, CA; Ann Stasukaitis, IN; Joseph ir Blanche Kohanski, NJ; Evelyn Shereshaw, NJ; Arvidas ir Laima Jarasius, CO; Alexandra Kazickas, CT; Romas ir Jūra Sliuvinas, IN; A. ir Roma Cepulis, OH; Speedy Sign-A-Rama/Jokubauskas, IL; Judy Dziekanowski, IL; Gražina Moore, IL; Vida Musielak, IL.
\$45 Audrone Karalius, IL.
\$35 Leonard ir Carol Judickas, AR; Janina Levanas, IL; Ruth Abramikas, IL; Charles ir Monica Kulis, NY; Milda Jassins, CA; Ramunas Bigelis, NY; Mary Ramutė ir Aloyzas Aidis, MD; Ruth Abramikas, IL.
\$30 Elaine ir Edmund Pultinas, OH; Karl Lambert, PA.
\$25 Vytautas ir Genovaitė Gediminas, FL; Gintare Gecys, NJ; Aldona Grinis, FL; John ir Frances Jakabauski, CT; William J. Morris, Jr., MD; Ona Kartanas, NE; Irena Mažeikaitė, IL; David P. Aukstikalnis, VA; A ir V. Mikuckis, CA; Susan ir Richard Gaffney, NY; Joseph ir Mary Kent, NJ; Algis Gečas, NJ; Genovaitė Ankus, IL; Tekle Bogusas, MA; John Giriunas, MA; A. ir D. Polikaitis, CA; Tammy ir Edward Durbin, MD; V. ir T. Juskus, IL; Albinas ir Gražina Raskevicius, NE; S. ir T. Gečys, PA; Mary Ann ir dr. William Weader, PA, dr. Birutė Prekstaas, FL; Joyce-Ellen Kaseta, MA; Valerie Sileikis, FL; Gražina Kenter, CT; M. B. Smith, CA; William ir Beatrice Jasekiewicz, NY; Sophie Pempe, WA; Mary Lee Dereske, NM; Sydney ir Kathleen Gamlen, NY; Albert ir Kristina Susinskas, OH; Rūta Bielskis-Hagmann, CA; Antanas ir Vilija Marchertas, IL; Frances Kelsheimer, IL; William Burmankas, NY; Isabel Cryer, CA; Valentina Zubinas, IL; Michael ir Geraldine Ceponis, FL; Loretta Stukas, NJ; Gabrielė Ročkus, IL; Family Dental Care LLS/dr. Lina Poskus, IL; Julia Borzellieri, NJ; Frank ir Irene Juodaitis, MA; Jurgita Gvidas, IL; Feliksas ir Laima Kontautas, MA; Majorie Klickna, IL; Eve Mary Bates, FL; Henrikas ir Ilona Lučius, MI; Joseph Sherman, CA; Walter ir Margaret Dixon, MA; Thomas Kudzma, NH; Rimantas Bitenas, NJ; Carol Evans, IL; Margarita Piaszkowy, IL.
\$20 Zigmąs ir Virginia Grybinas, IL; John ir Elena Radas, MI; Algis Vydas, ME; Vincas ir Ona Šalčiūnas, FL; Augustine Sulaitis, CA; Vytautas ir Violeta Packauskas, FL; Juozas ir Danutė Doveinis, MI; Sylvia Kaliss, NC; Pranciskus Kaunelis, MI; David Savickas, MA.
\$15 Bertha Stashinsky, PA; Vito Belauskas, FL; Eileen ir Joseph Dugan, CT; Josephine ir Frank Bruzgis, NJ; Diana ir John Strupes, CA; Eleanor Stancik, NY; N. Nancy Paulauskas, NJ; Ruth Adomkus, CA; Susan ir Algis Kalvaitis, VA; Zigmąs Dicicipingaitis, NY; John ir Mary Silva, NY; Eugene ir Regina Silgalis, OH; Donald Sanders, HI; George Likander, IL; Anna Bartusis, PA; Česlovas ir Daiva Kiliulis, MA; Joseph Gumaskas, CA; Ruth Bronisas, FL; Benedict ir Janice Aponavicius, PA; Emma Goss, ME; Albinas Lukosevičius, NJ; M. B. Smith, CA.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

JURGIS BRADŪNAS

Jau prabėgo metai, kai liepos 4 d., greitos ir klatingos ligos pakirstas, Amžinybėn iškeliavo mylimas vyras, tėvelis, brolis ir sūnus. Šią savaitę bus prisimintas šv. Mišių aukoje Baltimorėje, Bostone, Čikagoje, Havajuose ir Vilniuje. Drauge su mumis, prašome prisiminkite Jį savo maldose.

Su liūdesiu

Šeima

RENGINIŲ KALENDORIUS

2006 METAI

Liepa

Liepos 9 d., sekmadienį: Šv. Kazimiero seserų 100-ojo jubiliejaus šventė vienuolyno sode, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Pradžia 11 val. r., šventė tęsis iki 4 val. popiet. Visi kviečiami.

— LB Lemonto apylinkės gegužinė Pasaulio lietuvių centro sodelyje.

Liepos 13 d., ketvirtadienį: Čikagos Lietuvių Tauragės klubo susirinkimas Šaulių namuose. Pradžia 1 val. p.p.

Liepos 16 d., sekmadienį: Lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyrius ruošia tradicinę gegužinę Ateitininkų namų ažuolynę, Lemont. Pradžia 12:30 val. p.p.

Rugpjūtis

Rugpjūčio 12 d., šeštadienį, Beverly Shores, IN, Lietuvių klubas ruošia savo metinę gegužinę Lituanica parke. Pradžia 1 val. p.p.

Rugpjūčio 13 d., sekmadienį: Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopos metinė gegužinė Ateitininkų namų ažuolynę.

Rugpjūčio 20 d., sekmadienį: LB Lemonto apylinkės gegužinė PLC sodelyje.

Rugsėjis

Rugsėjo 8-10 d.: Santaros-Šviesos federacijos 53-asis suvažiavimas Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

Rugsėjo 9 d., šeštadienį: Čikagos lit. mokyklos mokslo metų pradžia.

Rugsėjo 10 d., sekmadienį: LB Lemonto apylinkės gegužinė PLC sodelyje.

Rugsėjo 16 d., šeštadienį, kun. Algirdo Palioko, SJ, išleistuvės Pasaulio lietuvių centro didžiojoje

salėje, Lemont, IL. Ruošia Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija.

Rugsėjo 17 d., sekmadienį: dienraščio „Draugo“ gegužinė t. marjonų sodelyje (prie „Draugo“ pastatų).

— Lietuvių fondo Golfo turnyras.

Rugsėjo 24 d., sekmadienį, „Vaiko vartai į mokslą“ tradiciniai „Derliaus pietūs“ Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Pradžia 12:30 val. p.p.

Rugsėjo 29 d., penktadienį: Nijolės Šaltenytės grafikos darbų paroda M.K. Čiurlionio galerijoje (Jaunimo centre). Pradžia 7:30 val. v.

Spalis

Spalio 7 d., šeštadienį: koncertas Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

Spalio 15 d., sekmadienį: Lietuvos Dukterų ruošiami Rudens pietūs Camelot Banquets salėje. Pradžia 3 val. p.p.

Spalio 21 d., šeštadienį: dienraščio „Draugo“ tradicinis metinis pokylis.

Spalio 20, 21 ir 22 d., penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį: Amerikos Lietuvių katalikų kongresas, 100 metų nuo Katalikų federacijos įsikūrimo proga.

Lapkritis

Lapkričio 4 d., šeštadienį: Lietuvių fondo metinis pokylis Pasaulio lietuvių centre.

Lapkričio 12 d., sekmadienį: Premijų šventė Lietuvių dailės muziejuje, Lemont. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

Lapkričio 19 d., sekmadienį: Lietuvos kariuomenės atkūrimo 88 m. sukakties paminėjimas Šaulių namuose. Rengia Čikagos ramovėnai.

- \$10** Jadviga Narekiewicz, MA; Truchin Family Trust, CA; Joseph Keys, VA; Marija Arštikys, IL; Adelaida Balbata, FL; Sofija Skobeika, NY; Balys ir Genovaitė Erslovas, IN; Irene Sarcewicz, PA; C. Monica Daly, MA; William ir Anne Kolicius, PA; Walter ir Mary Zidziunas, MA; Irene ir Vladas Kilius, NY; Evelyn Drelick, NY; John ir Jean Svagzdys, MA; Frank Baras, PA; Michael ir Pauline Timcho; Goldie Szuch, IL.
\$8 Genovaitė Karsokas, OH.
\$5 Ona Barauskas, NY; Mary Palmer, CT; Genevieve Krokys, PA; Florence Miller, VA; Joseph ir Dale Dana, FL; Joseph Keys, VA.
\$1 Jonas Antanavičius, NY.

Lithuanian Mercy Lift. P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-636-6140. Tax ID #36-3810893.
lithuanianmercyatlift@yahoo.com
www.lithuanianmercyatlift.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Septyniadešimt vaikučių, lan-** kančių „Pipirų ratelį“ vardu, taip pat jų tėvėlių vardu, už paramą Lietuvii fondo nariams dėkoja vaikų darželio direktorei Elytei Reklaitytei-Sieczkowski. Mūsų adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

♦ **Vytautas Graužinis, prisimin-** damas ir pagerbdamas pusseserę Ramunę Elena Grigarnavičienę, vietoj gėlių, Lietuvos fondui paaukojo 200 dol. Džiugu, kad išlieka graži tradicija artimus žmones pagerbti inaisais į Lietuvos fondą. Mūsų adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

♦ **Liepos 9 d., sekmadienį, 12 val.** p.p. LB Lemonto apylinkės valdyba maloniai kviečia visus į vasaros gegužinę, kuri įvyks Pasaulio lietuvių centro sodelyje. Bus gardaus maisto, gaivių gėrimų, veiks loterija, vaikučius linksmins klounas. Suaugusiųjų laukia šokiai ir žaidimai.

♦ **Čikagos lietuvių Tauragės klu-** bo susirinkimas įvyks liepos 13 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. šaulių namuose, 2417 W. 43-ia gatvė. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

♦ **Balzeko lietuvių kultūros mu-** ziejiaus bibliotekos Genealogijos skyrius liepos 14 d. 7 val. v. maloniai kviečia pasiklausti Genealogijos bendrijos įkūrėjo ir direktoriaus prof. Oleg Perzashkevich iš Minsko (Baltarusija) paskaitos. Muziejiaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

♦ **JAV LB Kultūros taryba prane-** ša, kad sudarytas komitetas 2006 m. teatro premijai skirti. Komitetą sudaro: pirmininkė Julija Dantienė, narės Lilija Jasaitė ir Violeta Cole. Teatro premijai kandidatus/es iš JAV gyvenančių tarpo prašome

siųsti pirm. Julijai Dantienai adresu: 232 Cambridge Chase, Exton, PA 19341.

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦ **Liepos 26-31 dienomis Kaune** ir Kauno apylinkėse vyks į laisvę fondo studijų savaitė. Pagrindinė šios savaitės tema: „Nepriklausoma Lietuva — valstybės ir tautos raida bei jos perspektyvos“. Paskaitose ir diskusijose bus nagrinėjami šie klausimai: „Lietuvos vidaus ir užsienio politikos kryptys, jų sėkmės ir nesėkmės“, „Rusijos agresyvių ideologijų grėsmės Lietuvai“, „Tautinių ir moralinių vertybių kaita“, „Lietuvos ir užsienio lietuvių sanglauda didėjančios emigracijos akivaizdoje“. Savaitės dalyviams bus organizuojama ekskursija į rezistencinės atminties vietas, vyks spaudos konferencija. Norintys dalyvauti, daugiau informacijos gali gauti tel. 8-687-53957 (Vidmantas Vitkauskas).

♦ **Rugpjūčio 20-27 dienomis Dai-** navoje, Manchester, MI, įvyks 50-oji JAV ir Kanados lietuvių fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitė. Šioje jubiliejinėje savaitėje bus prisiminti ir kiti svarbūs jubiliejai: 65 metai nuo rezistencijos Lietuvoje pradžios, 50 metų nuo Dainavos stovyklavietės įkūrimo, 45 metai nuo į laisvę fondo (ILF) įsteigimo, 15 metų nuo Lietuvos ILF filialo veiklos pradžios. Studijų savaitės metu, trečiadienį, rugpjūčio 23 d., įvyks visuotinis LFB suvažiavimas. Pagrindinė šios savaitės tema: „Iš praeities į ateitį — visuomeninės veiklos balansas“. Paskaitas skaitys: dr. A. Idzelis, prof. dr. V. Bieliauskas, prof. dr. K. Skrupskelis, V. Volertas, Ž. Brinkienė, prof. dr. V. Samonis ir kt. Apie atskiras paskaitas bei simpoziumų temas pranešime vėliau. Registravimas galima pas Joną Urboną, 1418 W. Elmwood Ave., Clawson, MI, tel. 248-435-0209.

Politikos savaitraštis „Atgimimas“ pristato konkursą

PADOVANOK LIETUVAI VIZIJĄ

Šis konkursas — apie Lietuvą po 20 metų. Geros idėjos pasaulį stumia į priekį. Galbūt Jūsų vizija pakeis Lietuvą? Kviečiame dalyvauti Lietuvoje ir už jos ribų gyvenančius piliečius — valstybei labai reikia Jūsų minčių ir idėjų.

Organizatorių siūlymu, vizijoje turėtų atsispindėti politiniai ir ekonominiai šalies pokyčiai, ekologijos, švietimo, socialinio saugumo ir pilietinio aktyvumo aspektai. Tačiau tai yra siūlymas, o ne privalomas reikalavimas. Mes kviečiame sulaužyti stereotipų rėmą ir pateikti novatorišką idėją.

Bendrovė „Eika“ konkurso nugalėtojams įsteigė prizus: I vieta — 15,000 litų, II vieta — 10,000 litų, III vieta — 5,000 litų.

Darbo apimtis (tekstas spausdintinis) ir dalyvių amžius — neribojami. Galima rašyti grupėmis. **Darbus siųsti iki spalio 10 d.** adresu: Politikos savaitraščio „Atgimimas“ redakcija, T. Vrublevskio g. 6, Vilnius, Lietuva.

Vertinimo komisija: verslininkas **Robertas Dargis**, Interneto portalo „Delfi“ redaktorė **Monika Garbačiauskaitė**, politikos filosofas **Alvydas Jokubaitis**, politikos savaitraščio „Atgimimas“ žurnalistas **Stanislovas Kairys**, ekonomistė **Elena Leontjeva**, ekonomistas **Gitanas Nausėda**, žurnalistas **Romas Sakadolskis**, alpinistas **Vladas Vitkauskas**, verslininkas **Antanas Zabulis**.

Bus atsižvelgiama, ar vizija: užkrečianti, išskirtinė, originali, konstruktyvi.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Spaudos apžvalga

Naujajame „Kultūros barų“ numeryje

Pasirodė naujas „Kultūros barų“ numeris. Šeštajame 2006 m. kultūros ir meno žurnale skaitytojai ir vėl ras daug naujų, įdomių straipsnių, analizuojančių ir pristatančių naujus kultūros reiškinius.

Jau išleista 40 „Kultūros barų“ (KB) tomų, o liepos mėnesį pasirodys 500-asis šio žurnalo numeris. Šia proga du pirmieji KB straipsniai skirti būtent šiai sukačiai pažymėti: viename jų Kostas Ostrauskas džiaugiasi, kad „jūs (KB – A.T.), ačiū Dievui, ne tik toleruojat, bet net ir, atrodo, skatinat kitų nuomones bei pažiūras“ (psl. 2); o Pietro U. Di-ni kitame prisimena savąją KB „atradimo“ istoriją.

Vaido Jauniškio, Ramūno Trimako, Jurij Dobriakov straipsniai skirti dabartinei kultūros situacijai nušviesti. Vaidas Jauniškis supažindina su ES šalių kultūros finansavimo tendencijomis, lygina su situacija Lietuvoje, tuo tarpu Trimakas „buria“ Lietuvos kultūros ateitį trečiojoje ciklo dalyje „Ateities toliai“. Įdomios Jurij Dobriakov įžvalgos bei komentarai apie patyrimo ekonomikos bei kultūrinio turizmo fenomenus šiuolaikinėje kultūroje. Grėsmingiausia šiame kultūriniame turizme yra tai, kad, anot autoriaus, „turistinė kultūra“, kildintina iš kultūrinio turizmo teorijos ir praktikos, neturi to beveik sakralinio, giliojo, katarsį sukeliančio prado, būdingo autentiškai kultūrai“ (psl. 12).

Šiame numeryje skaitytojų dėmesiui taip pat pateikiamas anksčiau niekur neskelbtas Vytauto Kavolio straipsnis „Civilizacijų teorija ir kolektyvinė tapatybė postmodernaus globalumo laikais“. Autorius pristato ir analizuoja XX a. sociologų ir kultūrologų (P. Sorokin, L. Dumont, M. Weber, S. N. Eisenstadt) civilizacijų teorijas.

Helmutas Šabasevičius apžvelgia „Naujojo Baltijos šokio'06“ festivalį („Tarp eklektikos ir improvizacinio meno“). A. Martišiūtė pristato paskutines dramaturgijos tendencijas bei šiandienos lietuvių dramaturgų ieškojimus šiame „Panoramoje“, vykusioje balandžio 21-23 d. Kaune. Anot autorės, „S. Parulskis ir Marius Ivaškevičius, debiutavę prieš tradiciją maišta-vusiomis pjesėmis, atsitraukia į antrą planą, užleisdami vietą naujiems ryškiems debutantams — D5 klubo nariams Gabrielei Labanauskaitei, Mariui Macevičiui, kontroversiškai vertinamai Aistei Ptakauskaitei (...)“ (psl.31).

Justinos Augustytės ir Austejos Čepauskaitės straipsniai supažindina KB skaitytojus su dviejomis dviejų dailininkų parodomis: Mariaus Danio skaitmeninės grafikos paroda „Akvariumas/Pusė akvariumo“, vykusioje galerijoje „Kauno langas“ ir Algio Griškevičiaus paroda „Rytvakariai“ „Dailios“ galerijoje.

Literatūros gerbėjams spausdinama Alessandro Baricco kūri-

KULTŪROS BARAI 2006

nio ištrauka. Taip pat tęsiamas ankstesniame numeryje pradėtas spausdinti Dailios Sruogaitės ir Vandos Daugirdaitės – Sruogienės pokalbis apie Sofiją Kymantaitę – Čiurlionienę.

Giedrė Bartelt trumpai apžvelgia kovo – balandžio mėnesiais Miunchene ir Berlyne vykusį projektą „Last&Lost. Pakeliui po išnykstančią Europą“. Projektu buvo siekta atkreipti dėmesį į nykstantį Europos landšaftą, nykstančias vietas. Projektas į jo renginiai parengti pagal tuo pačiu pavadinimu išėjusią antologiją, kurioje spausdinamos esė, apybraižos, reportažai, apsakymai. Projektas pasižymėjo renginių gausa – nuo fotografijos parodų, teatrinių pristatymų, literatūros skaitymų iki koncertų. Projekte dalyvavusio ir daug simpatijų sulaukusio Baltarusijos atstovo Artur Klinau esė apie Minską „Svajonių saulės miestas“ spausdinamas ir šiame KB numeryje.

Šeštajame šių metų numeryje KB skaitytojams pateikiamas ir garsaus rusų režisieriaus Andrejaus Tarkovskio dienoraštis „Martirologas“, su pertraukomis rašytas nuo 1970 iki 1986 m. Rusų kalba šio dienoraščio fragmentai buvo išspausdinti tik 2006 m. pradžioje. Tarkovskio „Martirologas“ – tai trumpos dienoraštinės nuotrupos, kuriose filosofiniai, kūrybiniai, asmeniniai, kultūriniai svarstymai. Puikiai režisieriaus asmeninę jauseną atspindi šie jo žodžiai: „Man ankšta, mano sielai ankšta manyje; man reikalinga kita talpykla...“ (psl. 75). Sovietinio meno dehumanizmą Tarkovskis išryškina šiame 1972 m. vasario 23 d. įrašė: „Tikras menas gąsdina juos. Tai, kas be ko, natūralu; menas, be jokios abejonės, jiems nepriimtinas, nes jis – humaniškas, o jų misija – užgniaužti viską, kas gyva, visus humanizmo pradmenis, ar tai būtų žmogaus laisvės siekis, ar meno reiškinio pasirodymas mūsų apniukusiame horizonte“ (psl. 74).

Tad šiuos ir dar daugelį kitų čia nepaminėtų straipsnių galima rasti šeštajame „Kultūros barų“ numeryje.

Malonaus skaitymo.

Aurelija Tamošiūnaitė